

DECYZJE

DECYZJA KOMISJI (UE) 2017/365

z dnia 4 lipca 2016 r.

w sprawie pomocy państwa SA.36387 (2013/C) (ex 2013/NN) (ex 2013/CP) wdrożonej przez Hiszpanię na rzecz Valencia Club de Fútbol Sociedad Anónima Deportiva, Hércules Club de Fútbol Sociedad Anónima Deportiva oraz Elche Club de Fútbol Sociedad Anónima Deportiva

(notyfikowana jako dokument nr C(2016) 4060)

(Jedynie tekst w języku hiszpańskim jest autentyczny)

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 108 ust. 2 akapit pierwszy,

uwzględniając Porozumienie o Europejskim Obszarze Gospodarczym, w szczególności jego art. 62 ust. 1 lit. a),

uwzględniając decyzje, na podstawie których Komisja podjęła decyzję o wszczęciu postępowania przewidzianego w art. 108 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej w sprawie pomocy SA.36387 (2013/C) (ex 2013/NN) (ex 2013/CP), ⁽¹⁾

Po wezwaniu zainteresowanych stron do przedstawienia uwag zgodnie z wyżej przytoczonymi przepisami i uwzględniając otrzymane odpowiedzi,

a także mając na uwadze, co następuje:

1. PROCEDURA

- (1) Z doniesień prasowych oraz informacji przesyłanych przez obywateli w latach 2012–2013 Komisja powzięła wiedzę o domniemanym udzieleniu przez władze regionu Walencji („Generalitat Valenciana”) pomocy państwa w formie gwarancji kredytowych trzem klubom piłkarskim z Walencji: *Valencia Club de Fútbol Sociedad Anónima Deportiva* („Valencia CF”), *Hércules Club de Fútbol Sociedad Anónima Deportiva* („Hercules CF”) oraz *Elche Club de Fútbol Sociedad Anónima Deportiva* („Elche CF”). Z powyższych doniesień wynikało, że gwarancja udzielona Valencia CF była następnie co najmniej dwukrotnie podwyższana w celu pokrycia niespłaconego kapitału, odsetek oraz kosztów kredytu. W dniu 8 kwietnia 2013 r. zwrócono się do Hiszpanii o ustosunkowanie się do tych doniesień. W dniach 27 maja i 3 czerwca 2013 r. Hiszpania przesała Komisji informacje.
- (2) Pismem z dnia 18 grudnia 2013 r. Komisja poinformowała Hiszpanię o swojej decyzji o wszczęciu postępowania określonego w art. 108 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej („TFUE”) w odniesieniu do wyżej wspomnianej pomocy („decyzja o wszczęciu postępowania”). Hiszpania odniosła się do decyzji o wszczęciu postępowania, przesyłając swoje uwagi pismem z dnia 10 lutego 2014 r.
- (3) Komisja zwróciła się do Hiszpanii o przedłożenie informacji pismem z dnia 1 sierpnia 2014 r., na które otrzymała odpowiedzi w dniach 30 września i 13 października 2014 r. Komisja poprosiła Hiszpanię o dodatkowe informacje pismem z dnia 23 stycznia 2015 r., na które otrzymała odpowiedź w dniu 27 kwietnia 2015 r.
- (4) *Instituto Valenciano de Finanzas* („IVF”), instytucja finansowa Generalitat Valenciana, przekazała uwagi w dniach 3 listopada oraz 15 grudnia 2014 r., 20 lutego, 25 lutego, 31 marca oraz 18 maja 2015 r. IVF przesała dalsze informacje wiadomościami e-mail z 3, 5, 13, 19, 20, 26 i 30 listopada 2015 r., 1, 11, 14, 15, 16, 17 i 18 grudnia 2015 r. oraz 4 i 13 maja 2016 r.

⁽¹⁾ Dz.U. C 69 z 7.3.2014, s. 99.

- (5) Decyzja o wszczęciu postępowania została opublikowana w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* ⁽²⁾ w dniu 7 marca 2014 r. Komisja wezwała zainteresowane strony do przedstawienia uwag na temat wspomnianych środków. Komisja otrzymała uwagi od trzech zainteresowanych stron: *Liga Nacional de Fútbol Profesional* w dniu 7 kwietnia 2014 r.; *Valencia CF* w dniu 7 kwietnia, 16 czerwca, 30 października oraz 15 grudnia 2014 r. i 12 maja 2015 r.; oraz *Fundación Valencia Club de Fútbol* („Fundacion Valencia”) w dniu 19 maja 2015 r. Komisja przekazała otrzymane uwagi Hiszpanii, dając jej możliwość ustosunkowania się do nich; Hiszpania przesłała swoje uwagi pismami z dnia 30 września i 13 października 2014 r. oraz 3 lipca 2015 r. Valencia CF przedstawiła dalsze wyjaśnienia w dniach 14 grudnia 2015 r. i 26 stycznia 2016 r. W dniu 29 stycznia 2015 r. odbyło się w Brukseli spotkanie służb Komisji, władz hiszpańskich, przedstawicieli IVF oraz przedstawicieli Valencia CF.

2. OPIS PRZEDMIOTOWYCH ŚRODKÓW I BENEFICJENTÓW

2.1. Środek 1: gwarancja państwowa z 2009 r. na rzecz Valencia CF

- (6) W dniu 5 listopada 2009 r. IVF udzieliła gwarancji na kredyt bankowy w wysokości 75 mln EUR udzielony Fundacion Valencia przez Bancaja (obecnie Bankia). IVF jest publiczną instytucją finansową kontrolowaną przez Generalitat Valenciana, a przedstawiciele Generalitat Valenciana zasiadają w Radzie Generalnej i Komitecie Inwestycyjnym IVF.
- (7) Wyraźnym celem kredytu, który określono w decyzji o udzieleniu Fundacion Valencia gwarancji IVF, było sfinansowanie zakupu akcji Valencia CF przez Fundacion Valencia w związku z podjętą przez Valencia CF decyzją o podwyższeniu kapitału w wysokości 92,4 mln EUR poprzez emisję 1 922 250 nowych akcji (w wyniku czego łączna liczba akcji wyniosła 2 114 475). Nowe akcje zostały objęte za cenę równą wartości nominalnej istniejących akcji, która wynosiła 48,08 EUR za akcję. Ze środków uzyskanych z powyższego kredytu Fundacion Valencia nabyła 70,6 % łącznej liczby akcji Valencia CF za wyżej wspomnianą cenę 48,08 EUR za akcję. Wartość pozostałych udziałów nabytych w ramach tego samego podwyższenia kapitału sięgnęła 18,8 mln EUR. Następnie spośród tych akcji 52 212 sprzedano po cenie 56,50 EUR za akcję w roku obrotowym 2010–2011, 878 akcji sprzedano po cenie 57,00 EUR za akcję w roku obrotowym 2011–2012, a 1 481 368 akcji sprzedano po cenie 67,50 EUR za akcję w roku obrotowym 2013–2014.
- (8) Gwarancja udzielona przez IVF obejmowała 100 % kwoty głównej kredytu plus odsetki i koszty gwarantowanej transakcji. IVF przysługiwała roczna opłata z tytułu gwarancji w wysokości 0,5 % i jednorazowa prowizja za udostępnienie środków w wysokości 1 % ⁽³⁾, które miała zapłacić Fundacion Valencia. W ramach regwarancji IVF otrzymała podlegający realizacji w drugiej kolejności po Bankia zastaw na akcjach Valencia CF będących własnością Fundacion Valencia. Termin spłaty zabezpieczonego kredytu wynosił 6 lat, przy czym w jego ramach przewidziano 4-letni okres karencji (w spłacie kwoty głównej kredytu). Stopa oprocentowania zabezpieczonego kredytu wynosiła: a) 6 % do dnia 26 sierpnia 2010 r. (pierwszy rok spłaty kredytu); oraz b) od dnia 26 sierpnia 2010 r. do daty spłaty kredytu EURIBOR 1 rok + marża 3,5 %, przy czym oprocentowanie nie mogło być niższe niż 6 %. Uzgodniony harmonogram spłaty kwoty głównej kredytu przewidywał coroczną spłatę odsetek począwszy od sierpnia 2010 r., natomiast w odniesieniu do kwoty głównej kredytu uzgodniono spłatę 37,5 mln EUR w terminie 26 sierpnia 2014 r. oraz 37,5 mln EUR w terminie 26 sierpnia 2015 r. Przewidywano, że spłata kwoty głównej i odsetek będzie finansowana z wpływów uzyskanych ze sprzedaży nabytych przez Fundacion Valencia akcji Valencia CF.

2.2. Środek 2: gwarancja państwowa z 2010 r. na rzecz Hercules CF

- (9) W dniu 26 lipca 2010 r. IVF udzieliła gwarancji na kredyt bankowy w wysokości 18 mln EUR udzielony Fundacion Hercules przez Caja de Ahorros del Mediterráneo. Wyraźnym celem kredytu, który określono w decyzji o udzieleniu Fundacion Hercules gwarancji IVF, było sfinansowanie zakupu akcji Hercules CF przez Fundacion Hercules w związku z podjętą przez Hercules CF decyzją o podwyższeniu kapitału poprzez zastrzyk kapitałowy. Gwarancja obejmowała 100 % kwoty głównej kredytu plus odsetki i koszty gwarantowanej transakcji. IVF przysługiwała roczna opłata z tytułu gwarancji w wysokości 1 %, którą miała zapłacić Fundacion Hercules. W ramach regwarancji IVF otrzymała zastaw na akcjach Hercules CF będących własnością Fundacion Hercules; tymczasowo, do czasu objęcia akcji zastawem, IVF uzyskała gwarancję od właściciela stadionu im. José Rico Pérez, Aligestión Integral SA, oraz zastaw na akcjach Hercules CF będących własnością Aligestión Integral SA.

⁽²⁾ Zob. przypis 1.

⁽³⁾ Opłata pobierana przez kredytodawcę od kredytobiorcy z tytułu niewykorzystanej linii kredytowej lub niewypłaconego kredytu.

Kredyt zabezpieczony gwarancją został udzielony na 5 lat. Oprocentowanie zabezpieczonego kredytu wynosiło: a) stała stopa oprocentowania 4 % w ciągu pierwszych 36 miesięcy; oraz b) EURIBOR 1 rok + marża 2 % w ostatnich 24 miesiącach. Pobrano również 0,5 % prowizję za udostępnienie środków. Przewidywano, że gwarantowany kredyt (kwota główna i odsetki) będzie spłacany z wpływów pochodzących ze sprzedaży nabytych akcji Hercules CF.

- (10) Po udzieleniu gwarancji państwowej przez IVF kredyt zabezpieczony gwarancją nie został spłacony przez Fundacion Hercules. W wyniku tego w dniu 24 stycznia 2012 r. IVF, wywiązując się ze swojego zobowiązania prawnego jako gwaranta, zwróciła kwotę 18,4 mln EUR bankowi, który udzielił kredytu, wstąpiła w prawa wierzyciela z tytułu przedmiotowego kredytu w miejsce banku, a następnie wszczęła postępowanie sądowe przeciwko Fundacion Hercules CF w celu odzyskania powyższej kwoty.

2.3. Środek 3: gwarancje państwowe z 2011 r. na rzecz Elche CF

- (11) W dniu 17 lutego 2011 r. IVF udzieliła dwóch gwarancji na zabezpieczenie dwóch kredytów bankowych opiewających łącznie na 14 mln EUR, udzielonych Fundacion Elche przez Caja de Ahorros del Mediterráneo (9 mln EUR) oraz Banco de Valencia (5 mln EUR). Wyraźnym celem obydwu kredytów, który określono w decyzjach o udzieleniu Fundacion Elche gwarancji IVF, było sfinansowanie zakupu akcji Elche CF przez Fundacion Elche w związku z podjętą przez Elche CF decyzją o podwyższeniu kapitału poprzez zastrzyk kapitałowy. Gwarancje obejmowały 100 % kwoty głównej kredytu plus odsetki i koszty gwarantowanej transakcji. IVF przysługiwała od Fundacion Elche roczna opłata z tytułu gwarancji w wysokości 1 %. W ramach regwarancji IVF otrzymała zastaw na akcjach Elche CF będących własnością Fundacion Elche. Kredyt zabezpieczony gwarancją został udzielony na 5 lat. Oprocentowanie zabezpieczonego kredytu wynosiło EURIBOR 1 rok + 3,5 % marża. Pobrano również 0,5 % prowizję za udostępnienie środków. Kredyt objęty gwarancją (kwota główna i odsetki) miał być spłacany ze środków pochodzących ze sprzedaży nabytych akcji Elche CF.

2.4. Środek 4: podwyższenie w 2010 i 2013 r. gwarancji państwowej z 2009 r. udzielonej Valencia CF

- (12) W dniu 10 listopada 2010 r. IVF podwyższyła udzieloną przez siebie gwarancję Fundacion Valencia o 6 mln EUR. Celem podwyższenia kwoty gwarancji było pokrycie zwiększenia o 6 mln EUR dotychczasowego kredytu w Bankia, które wyniknęło z konieczności uregulowania zaległości w spłacie kapitału, odsetek i kosztów powstałej w wyniku niespłacenia odsetek z tytułu zabezpieczonego kredytu w terminie 26 sierpnia 2010 r. W wyniku powyższego zwiększenia kwoty kredytu pierwotny harmonogram spłaty kwoty głównej gwarantowanego kredytu (zob. motyw 7 powyżej) uległ zmianie, tak że nowy przewidywał spłatę 40,5 mln EUR w terminie 26 sierpnia 2014 r. a 40,5 mln EUR w terminie 26 sierpnia 2015 r. Oprocentowanie kredytu pozostało bez zmian.
- (13) Według informacji przekazanych przez hiszpańskie władze i Valencia CF w toku formalnego postępowania wyjaśniającego, w lutym 2013 r., IVF zapłaciła 4,9 mln EUR w celu zaspokojenia złożonego przez Bankia żądania częściowego uruchomienia gwarancji państwowej ze względu na brak spłaty raty odsetek w terminie 26 sierpnia 2012 r. Na podstawie dostępnych wówczas informacji Komisja wszczęła w grudniu 2013 r. formalne postępowanie wyjaśniające, uznając, że w lutym 2013 r. IVF podwyższyła kwotę dotychczasowej gwarancji, podobnie jak to uczyniono w dniu 10 listopada 2010 r.

2.5. Beneficjenci

- (14) Valencia CF jest hiszpańskim zawodowym klubem piłkarskim z siedzibą w Walencji, który został założony w 1919 roku. Bierze udział w rozgrywkach hiszpańskiej pierwszej ligi La Liga i jest jednym z największych hiszpańskich i europejskich klubów piłkarskich. Valencia CF sześciokrotnie wywalczyła mistrzostwo w La Liga i siedmiokrotnie Puchar Króla (Copa del Rey). W tabeli wszechczasów La Liga Valencia zajmuje trzecie miejsce za Realem Madryt i FC Barceloną. Ponadto klub ośmiokrotnie grał w finałach europejskich mistrzostw, pięciokrotnie zdobywając tytuł mistrza. Valencia CF jest również członkiem grupy czołowych europejskich klubów piłkarskich G-14. W Hiszpanii jest trzecim klubem piłkarskim pod względem liczby kibiców. Jest również jednym z największych klubów na świecie pod względem liczby członków (zarejestrowanych kibiców opłacających składki) – ponad 50 000 sympatyków drużyny posiada bilety sezonowe, a dalsze 20 000 jest wpisanych na listę rezerwową na bilety sezonowe. Klub rozgrywa swoje mecze na stadionie Mestalla, który może pomieścić 55 000 widzów.

- (15) Tabela 1 poniżej zawiera dane dotyczące wyników finansowych Valencia CF w okresie od czerwca 2007 r. do czerwca 2012 r.

Tabela 1

Podstawowe dane finansowe Valencia CF w okresie od czerwca 2007 r. do czerwca 2012 r.

(w mln EUR)

	7.2006– 6.2007	7.2007– 6.2008	7.2008– 6.2009	7.2009– 6.2010	7.2010– 6.2011	7.2011– 6.2012
Obroty	107,6	99,4	82,4	101,3	116,8	119,6
Zysk przed opodatkowaniem	– 26,1	12,4	– 59,2	17,9	0,1	8,3
Marża zysku przed opodatkowaniem (współczynnik)	– 0,24	0,12	– 0,72	0,18	0,00	0,07
Kapitał zakładowy	9,2	9,2	9,2	101,7	101,7	101,7
Kapitał własny	– 26,3	5,9	– 33,3	57,3	55,4	57,6
Stosunek kapitału obcego do kapitału własnego	– 11,1	73,5	– 16,5	8,0	6,9	6,6

Źródło: Roczne sprawozdania finansowe i dane dotyczące działalności.

- (16) Fundacion Valencia jest fundacją non-profit, której celem założycielskim jest „podtrzymywanie, upowszechnianie i popularyzowanie sportowej, kulturalnej i społecznej działalności klubu oraz dbanie o relacje między klubem a jego kibicami”. Fundacion Valencia została założona w 1996 r., stając się odąd udziałowcem Valencia CF. Fundacion Valencia prowadzi między innymi działalność w zakresie popularyzacji piłki nożnej, prowadzenia zespołów juniorów Valencia CF oraz promowania futbolu kobiecego i amatorskiego. Po dofinansowaniu klubu wyżej wspomnianym zastrzykiem kapitałowym (zob. motyw 7 powyżej) Fundacion Valencia nabyła udziały kontrolne w Valencia CF, a ściślej 72 % akcji w stosunku do 1,6 %, które kontrolowała przed zastrzykiem kapitałowym, i stała się jednostką dominującą Valencia CF (*). Ponadto wszyscy członkowie zarządu Valencia CF zasiadali jednocześnie w zarządzie Fundacion Valencia.
- (17) Tabela 2 poniżej zawiera dane finansowe Fundacion Valencia za okres od czerwca 2008 r. do czerwca 2011 r.

Tabela 2

Podstawowe dane finansowe Fundacion Valencia w okresie od czerwca 2008 r. do czerwca 2011 r.

(w mln EUR)

	7.2007–6.2008	7.2008–6.2009	7.2009–6.2010	7.2010–6.2011
Dochód brutto	1,7	1,8	1,2	1,5
Zysk przed opodatkowaniem	– 0,01	0,00	– 4,4	– 4,8
Aktywa ogółem	0,6	0,6	74,1	71,8
Kapitał własny	0,03	0,03	– 4,4	– 9,9
Zadłużenie	0,5	0,6	76,5	81,6

Źródło: Roczne sprawozdania finansowe Fundacion Valencia.

(*) Z rocznych sprawozdań finansowych Valencia CF z czerwca 2012 r. wynika, że Valencia CF należy do grupy przedsiębiorstw, których jednostką dominującą, czyli inaczej spółką holdingową, jest Fundacion Valencia.

- (18) Hercules CF jest hiszpańskim zawodowym klubem piłkarskim z siedzibą w Alicante w regionie Walencji. Klub, który został założony w 1922 roku, rozgrywa obecnie mecze w hiszpańskiej trzeciej lidze („Segunda División B”), będąc gospodarzem stadionu im. José Rico Pérez, który może pomieścić 30 000 widzów. Tuż przed tym, jak wprowadzono w życie rozpatrywany środek (lipiec 2010 r.), Hercules CF zakwalifikował się do La Liga dzięki zdobyciu tytułu wicemistrza hiszpańskiej drugiej ligi („Segunda División”) w sezonie 2009–2010. Jak wynika z informacji przekazanych przez władze hiszpańskie, w dniu 25 stycznia 2012 r. Hercules CF zawarł układ z większością swoich prywatnych wierzycieli, którzy wstąpili do postępowania upadłościowego w dniu 5 lipca 2011 r. („concurso de acreedores”). Układ przewidywał redukcję ich wierzytelności o 50 % oraz odroczenie spłaty zwykłych roszczeń o 7 lat, z możliwością jej przedłużenia o 2 lata w przypadku utraty statusu klub zawodowego. Tabela 3 poniżej zawiera dane dotyczące wyników finansowych Hercules CF w okresie od czerwca 2008 r. do czerwca 2012 r.

Tabela 3

Podstawowe dane finansowe Hercules CF w okresie od czerwca 2008 r. do czerwca 2012 r.

(w mln EUR)

	7.2007– 6.2008	7.2008– 6.2009	7.2009– 6.2010	7.2010– 6.2011	7.2011–6.2012
Obroty	4,0	4,1	5,4	24,8	6,2
Zysk przed opodatkowaniem	– 5,7	– 9,8	– 17,6	– 12,9	– 0,4
Marża zysku przed opodatkowaniem (współczynnik)	– 1,4	– 2,4	– 3,3	– 0,5	– 0,1
Kapitał zakładowy	3,8	3,8	3,8	21,2	21,2
Kapitał własny	– 22,6	– 29,6	– 29,4	– 39,0	– 36,6
Stosunek kapitału obcego do kapitału własnego	– 1,1	– 1,0	– 1,6	– 1,3	– 1,4

Źródło: Roczne sprawozdania finansowe i dane dotyczące działalności.

- (19) *Fundación Hercules de Alicante* („Fundacion Hercules”) jest organizacją prowadzącą pozagospodarczą działalność na rzecz dobra społecznego oraz w zakresie zarządzania sprawami Hercules CF. Po dofinansowaniu klubu wspomnianym zastrzykiem kapitałowym (zob. motyw 9 powyżej) Fundacion Hercules stała się właścicielem 81,96 % – a tym samym pakietu kontrolnego – akcji Hercules CF, przy czym drugi w kolejności udziałowiec posiadał 16,99 % udziałów (przed zastrzykiem kapitałowym Fundacion Hercules nie posiadała żadnych akcji). Ponadto zgodnie ze statutem i regulaminem Fundacion Hercules członkowie zarządu Hercules CF są w myśl prawa członkami organu zarządzającego Fundacion Hercules („Patronato”). Tabela 4 poniżej zawiera dane finansowe Fundacion Hercules za okres od czerwca 2009 r. do czerwca 2011 r.

Tabela 4

Podstawowe dane finansowe Fundacion Hercules w okresie od czerwca 2009 r. do czerwca 2011 r.

(w mln EUR)

	7.2008–6.2009	7.2009–6.2010	7.2010–6.2011
Dochód brutto	0,6	0,4	0,4
Zysk przed opodatkowaniem	0,0	0,0	0,0
Aktywa ogółem	0,06	0,12	17,58
Kapitał własny	0,03	0,03	– 1,00
Zadłużenie	0,03	0,09	18,58

Źródło: Roczne sprawozdania finansowe Fundacion Hercules.

- (20) Elche CF jest hiszpańskim zawodowym klubem piłkarskim z siedzibą w Elche w prowincji Alicante w regionie Walencji. Klub, założony w 1923 r., uczestniczy obecnie w rozgrywkach drugiej ligi hiszpańskiej, rozgrywając mecze w roli gospodarza na stadionie im. Manuela Martíneza Valery, który może pomieścić 38 750 widzów. Gdy przyznano przedmiotowe środki (luty 2011 r.), klub grał w drugiej lidze, a następnie w La Liga w sezonach 2013–14 i 2014–15. Tabela 5 poniżej zawiera dane dotyczące wyników finansowych Elche CF w okresie od czerwca 2007 r. do czerwca 2011 r. Zgodnie z informacjami przekazanymi przez władze hiszpańskie w dniu 6 sierpnia 2015 r. Elche CF został objęty postępowaniem upadłościowym.

Tabela 5

Podstawowe dane finansowe Elche CF w okresie od czerwca 2007 r. do czerwca 2011 r.

(w mln EUR)

	7.2006– 6.2007	7.2007– 6.2008	7.2008– 6.2009	7.2009– 6.2010	7.2010–6.2011
Obroty	5,9	7,1	4,4	4,4	4,8
Zysk przed opodatkowaniem	– 6,2	– 3,9	– 3,3	– 1,1	1,4
Marża zysku przed opodatkowaniem (współczynnik)	– 1,1	– 0,5	– 0,8	– 0,3	0,3
Kapitał zakładowy	13,4	13,4	17,4	8,1	22,1
Kapitał własny	16,0	12,1	– 10,2	– 10,2	4,3
Stosunek kapitału obcego do kapitału własnego	1,9	2,7	– 2,7	– 2,7	4,6

Źródło: Roczne sprawozdania finansowe Elche CF.

- (21) *Fundación Elche Club de Fútbol* („Fundacion Elche”) jest organizacją non-profit z siedzibą w regionie Walencji, której misją jest popularyzacja i rozwijanie pozagospodarczej działalności związanej ze sportem. W wyniku wspomnianego zastrzyku kapitałowego (zob. motyw 10 powyżej) Fundacion Elche nabyła 63,45 % – a tym samym pakiet kontrolny – akcji Elche CF, stając się jedynym udziałowcem klubu posiadającym ponad 10 % jego udziałów (przed zastrzykiem kapitałowym Fundacja nie posiadała żadnych udziałów). Ponadto większość członków zarządu Elche CF była jednocześnie członkami zarządu Fundacion Elche.
- (22) Tabela 6 poniżej zawiera dane finansowe Fundacion Elche w latach 2009–2011.

Tabela 6

Podstawowe dane finansowe Fundacion Elche w okresie od grudnia 2009 r. do grudnia 2011 r.

(w mln EUR)

	2009	2010	2011
Dochód brutto	0,2	0,3	0,3
Zysk przed opodatkowaniem	0,0	0,0	0,0
Aktywa ogółem	1,8	1,4	15,4
Kapitał własny	1,4	1,4	1,4
Zadłużenie	0,4	0,08	14,1

Źródło: Roczne sprawozdania finansowe Fundacion Elche.

2.6. Plan przywrócenia rentowności Valencia CF z 2009 r.

- (23) Według władz hiszpańskich decyzja IVF dotycząca udzielenia Valencia CF gwarancji z 2009 r. została podjęta na podstawie „planu przywrócenia rentowności” z maja 2009 r. Plan przywrócenia rentowności obejmował:
- a) prezentację danych finansowych Valencia CF za okres od czerwca 2004 r. do czerwca 2009 r., w tym omówienie najważniejszych przyczyn trudnej sytuacji gospodarczej klubu, do których należały:
    - działania konsekwentnie przynoszące stratę zarówno w ramach działalności ogólnej, jak i w zakresie zakupu i sprzedaży praw do zawodników,
    - wstrzymanie budowy nowego stadionu w związku ze znacznym przekroczeniem budżetu w wysokości 366 mln EUR w wyniku braku środków na długoterminowe finansowanie stadionu,
    - spadek wartości czterech oferowanych na sprzedaż działek na terenie stadionu Mestalla oraz brak kupców, co spowodowało spadek prognozowanej ceny sprzedaży z ponad 350 mln EUR do 250 mln EUR,
    - deficyt pokrywany częściowo ze środków uzyskanych w wyniku nadzwyczajnych transakcji na nieruchomościach,
    - istotny wzrost zadłużenia i związanych z tym obciążeń finansowych,
    - ujemny stan funduszy własnych pokryty częściowo przez sprzedaż jednej z działek Mestalla i skorzystanie z ulg podatkowych;
  - b) następujące działania o charakterze finansowym i biznesowym, dzięki którym klub miał pokonać te trudności:
    - podwyższenie kapitału o 92 mln EUR,
    - finansowanie nowego stadionu instrumentami długoterminowymi,
    - zwiększenie dochodów głównie poprzez oddanie do użytku nowego stadionu, co znacznie zwiększyłoby liczbę posiadaczy biletów sezonowych oraz powierzchnię przynoszącą przychody (parking, sklepy, usługi itp.),
    - obniżenie wydatków związanych z drużyną piłkarską dzięki zmianom polityki klubowej: skład drużyny, struktura wynagrodzeń itp.,
    - sprzedaż nieruchomości (działek Mestalla i Ciudad Deportiva de Paterna),
    - sprzedaż praw do zawodników w ciągu dwóch pierwszych lat realizacji planu;
  - c) planowane inwestycje sportowe w okresie od czerwca 2010 r. do czerwca 2015 r. i planowana sprzedaż, zyski i zakupy w okresie od czerwca 2010 r. do czerwca 2011 r.;
  - d) planowane wyjścia z inwestycji i wynikające z tego przychody w skali roku: i) sprzedaż własności „osób trzecich” za 80 mln EUR, które miało przynieść zysk na poziomie 42 mln EUR w czerwcu 2011 r.; ii) sprzedaż działek na terenie Mestalla za 250 mln EUR, które miało przynieść zysk na poziomie 160 mln EUR w grudniu 2011 r.; oraz iii) sprzedaż działki w Paternie za 35 mln EUR, co miało się przełożyć na zysk w wysokości 33 mln EUR w czerwcu 2012 r.;
  - e) zapotrzebowanie klubu na finansowanie w latach 2010–2015, wraz z wykresami ukazującymi niezbędne sumy w poszczególnych latach, odpowiednie miesiące finansowania w każdym roku oraz główne sposoby wykorzystania i źródła finansowania w poszczególnych latach;
  - f) prognozę, zgodnie z którą do czerwca 2015 r. Valencia CF uzyskałaby (między innymi) następujące wyniki:

Tabela 7

Prognozowane dane finansowe Valencia CF w okresie od czerwca 2010 r. do czerwca 2015 r. przedstawione w „planie przywrócenia rentowności”

(w mln EUR)

	7.2009– 6.2010	7.2010– 6.2011	7.2011– 6.2012	7.2012– 6.2013	7.2013– 6.2014	7.2014– 6.2015
Obroty	92,2	93,7	122,4	128,6	134,7	138,7
Zysk z działalności operacyjnej	– 30,0	– 24,7	– 8,9	– 0,2	1,9	5,1

	(w mln EUR)					
	7.2009– 6.2010	7.2010– 6.2011	7.2011– 6.2012	7.2012– 6.2013	7.2013– 6.2014	7.2014– 6.2015
Marża operacyjna (współczynnik)	- 0,33	- 0,26	- 0,07	0,00	0,01	0,04
Zysk przed opodatkowaniem	- 9,5	50,5	154,8	- 0,2	1,9	5,1
Marża zysku przed opodatkowaniem (współczynnik)	- 0,1	0,54	1,26	0,00	0,01	0,04
Kapitał zakładowy	99,8	99,8	99,8	99,8	99,8	99,8
Kapitał własny	39,9	76,5	202,9	203,4	204,7	208,2
Stopa zwrotu z kapitału własnego	- 0,23	0,66	0,76	0,00	0,01	0,02
Stosunek kapitału obcego do kapitału własnego	10,17	5,20	0,53	0,39	0,35	0,40

2.7. Sprzedaż akcji Valencia CF przez Fundacion Valencia w 2014 r.

- (24) Zgodnie z uwagami przedstawionymi przez Hiszpanię, Fundacion Valencia oraz Valencia CF, po uzyskaniu zgody od IVF (zgoda ta była wymagana na podstawie postanowień gwarancji IVF), Fundacion Valencia ogłosiła publicznie w styczniu 2014 r. zamiar rozpoczęcia procesu sprzedaży swoich akcji Valencia CF. W lutym 2014 r. powołano mający nadzorować wspomniany proces komitet zarządzający, w którym zasiadali przedstawiciele Bankia, Generalitat Valenciana (reprezentowany przez IVF), Valencia CF oraz Fundacion Valencia. Zarządzenie procesem sprzedaży powierzono firmom KPMG (zatrudnionej przez Bankia) oraz PwC. Zgłosiło się następujących siedmiu oferentów z Chin, USA, Arabii Saudyjskiej, Singapuru, Rosji oraz Kostaryki:
- Dalian Wanda Group, [...] (*);
  - Promontoria Holding 93 BV, [...];
  - The Up 54 Limited, [...];
  - Global Emerging Market, [...];
  - Meriton Holdings Limited, spółka z siedzibą w Singapurze należąca do Petera Lima, singapurskiego biznesmena i inwestora, którego majątek szacuje się na 2,4 mld USD (według Forbesa);
  - Zolotaya Zvezda, [...];
  - Pan Mario Alvarado Orozco, [...].
- (25) Przyjęto następujące główne kryteria oceny ofert:
- spłata kredytów Valencia CF (zwyczajna rzeczywście spłacił gwarantowany kredyt, co skutkowało unieważnieniem rozpatrywanej gwarancji państwowej, zob. motyw 28 poniżej);
  - zastrzyk kapitałowy i zmniejszenie zadłużenia Valencia CF;
  - zobowiązanie do ukończenia budowy nowego stadionu Valencia CF (budowę przerwano) oraz zapłacenie pozostałych do uregulowania zobowiązań wobec władz lokalnych (wymiana gruntów i powiązanych terenów sportowych);
  - nowy stadion miał pozostać własnością Valencia CF;

(*) Dane poufne.

- e) Valencia CF miał na stałe zachować własność swoich aktywów; dochód ze zbycia aktywów miał być wykorzystany wyłącznie do rekapitalizacji klubu Valencia CF;
  - f) zwycięzca miał zagwarantować równowagę stanu aktywów i finansów Valencia CF przez okres 5 lat i zobowiązać się do niesprzedawania klubu i nieutracenia kontroli nad udziałami przez minimalny okres 5 lat;
  - g) kryteria w „obszarze społecznym” obejmowały: obecność drobnych udziałowców, utrzymanie roli Fundacion Valencia, popularyzację piłki nożnej kobiet i innego rodzaju aktywności sportowej, promowanie wizerunku międzynarodowego Valencia CF.
- (26) KPMG i PwC rozesłały warunki do wybranych inwestorów w celu uzyskania wiążących ofert. Po upływie terminu na złożenie wiążących ofert otwarto oferty, po czym komitet zarządzający sprawdził je pod kątem zgodności z wymogami procedury przetargowej. Pominięto oferty trzech zainteresowanych inwestorów: [...] (wycofanie), [...] (wycofanie) oraz [...] (nieprzekazanie informacji o wypłacalności). Wyznaczono okres trzech tygodni od upływu terminu na złożenie ofert na wyłonienie najlepszego inwestora. Na późniejszym etapie komitet zarządzający oraz doradcy z PwC i KPMG ocenili pozostałe cztery oferty. Ostateczną decyzję podjął zarząd Fundacion Valencia, wyłaniając zwycięzcę spośród kandydujących inwestorów.
- (27) Wybrano ofertę złożoną przez *Meriton Holdings Limited*, która przewidywała cenę 100 mln EUR za zakup 70,06 % akcji Valencia CF, tj. 1 481 368 akcji lub 67,5 EUR za akcję, długoterminowe refinansowanie zadłużenia Valencia CF wobec Bankia w kwocie 229 mln EUR, linię kredytową udziałowca na kwotę 100 mln EUR oraz zobowiązanie do nierozcieńczania akcji będących własnością udziałowców mniejszościowych.
- (28) Po zainkasowaniu wyżej wspomnianej ceny przez Fundacion Valencia, w październiku 2014 r., fundacja spłaciła Bankia całą kwotę kredytu z 2009 r. w wysokości 75 mln EUR plus kwotę 6 mln EUR, o jaką zwiększono kredyt w 2010 r., wraz z zaległymi odsetkami i innymi kosztami oraz zobowiązaniami. Następnie gwarancja państwowa IVF została unieważniona. Po spłacie kredytu Bankia Fundacion Valencia pozostała nadwyżka w wysokości 6 mln EUR.

3. PODSTAWY DO WSZCZĘCIA FORMALNEGO POSTĘPOWANIA WYJAŚNIAJĄCEGO

- (29) W dniu 18 grudnia 2013 r. Komisja podjęła decyzję o wszczęciu formalnego postępowania wyjaśniającego. W decyzji o wszczęciu formalnego postępowania wyjaśniającego Komisja wyraziła wstępny pogląd, że w czasie, gdy przekazano rozpatrywane środki Valencia CF, Hercules CF oraz Elche CF można było uznać za przedsiębiorstwa znajdujące się w trudnej sytuacji. Komisja wyraziła również wątpliwości co do zgodności wspomnianych środków z treścią Obwieszczenia Komisji w sprawie stosowania art. 87 i 88 Traktatu WE do pomocy państwa w formie gwarancji⁽⁹⁾ („obwieszczenie w sprawie gwarancji z 2008 r.”) i uznała wstępnie, że przedmiotowe środki przyniosły korzyść beneficjentom.
- (30) Ponadto, w swojej decyzji o wszczęciu postępowania, Komisja wyraziła wstępną opinię, że państwo hiszpańskie, poprzez Generalitat Valenciana, wywierało wyraźny i bezpośredni wpływ na IVF, i uznała wstępnie, że przedmiotowe środki można przypisać państwu.
- (31) W związku z powyższym Komisja wyraziła wątpliwości co do czterech środków będących przedmiotem oceny i doszła do wstępnego wniosku, że wszystkie z nich wiązały się z pomocą państwa.
- (32) Ponadto Komisja uznała, że podmiotami, które ostatecznie skorzystały na kredytach gwarantowanych przez państwo, były Valencia CF, Hercules CF oraz Elche CF, ponieważ przedmiotowe kredyty i gwarancje zostały przeznaczone na zakup akcji nowo wyemitowanych przez kluby w celu podwyższenia ich własnego kapitału. Komisja wyraziła również wstępną opinię, że nie można było wykluczyć, iż przedmiotowe środki przyniosły również korzyść Fundacion Valencia, Fundacion Hercules, Fundacion Elche, a ich rola nie ograniczała się do pośredniczenia między państwem a klubami w udzieleniu pomocy.
- (33) Komisja wyraziła także wątpliwości co do zgodności czterech ocenianych środków z rynkiem wewnętrznym, zwłaszcza z tego względu, że władze hiszpańskie nie przedstawiły żadnych dowodów na potwierdzenie zgodności z rynkiem wewnętrznym.
- (34) W świetle charakteru przedmiotowych środków i faktu, że w czasie ich przyznania Valencia CF, Hercules CF i Elche CF mogły być uznane za przedsiębiorstwa znajdujące się w trudnej sytuacji, Komisja stwierdziła, że zgodność środków z rynkiem wewnętrznym można oceniać wyłącznie na podstawie art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE,

⁽⁹⁾ Dz.U. C 155 z 20.6.2008, s. 10.

w szczególności w świetle Wytycznych wspólnotowych dotyczących pomocy państwa w celu ratowania i restrukturyzacji zagrożonych przedsiębiorstw z 2004 r.⁽⁶⁾ („wytyczne dotyczące restrukturyzacji z 2004 r.”). Po pierwsze Komisja stwierdziła, że w jej ocenie nie były spełnione warunki udzielenia pomocy na ratowanie w rozumieniu pkt 3.1 wytycznych dotyczących restrukturyzacji z 2004 r. W odniesieniu do pomocy restrukturyzacyjnej, o której mowa w pkt 3.2 wytycznych dotyczących restrukturyzacji z 2004 r., Komisja podkreśliła, że rozpatrywane środki przyznano bez wiarygodnego planu restrukturyzacji spełniającego warunki określone w wytycznych dotyczących restrukturyzacji z 2004 r.

- (35) Wreszcie Komisja zauważyła, że istnieją przesłanki, by sądzić, że Valencia CF skorzystał z powtórnie przyznanych środków, podczas gdy znajdował się w trudnej sytuacji, dlatego najprawdopodobniej nie dotrzymano warunku „pierwszy i ostatni raz”, o którym mowa w pkt 3.3 wytycznych dotyczących restrukturyzacji z 2004 r.

4. STANOWISKO PAŃSTWA CZŁONKOWSKIEGO

- (36) W trakcie formalnego postępowania wyjaśniającego zarówno władze hiszpańskie, jak i IVF (jako instytucja finansowa Generalitat Valenciana i podmiot, który przyznał przedmiotowe środki) przedstawiły swoje uwagi. W znacznym stopniu uwagi te są ze sobą zbieżne, dlatego zostaną omówione w poniższych motywach razem. Zostaną one zaprezentowane jako uwagi Hiszpanii, ponieważ IVF jest podmiotem należącym do Generalitat Valenciana i podlega jego kontroli.
- (37) Hiszpania twierdzi, że środki 1, 2, 3 i 4 nie wiązały się z pomocą państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE, ponieważ udzielenie przedmiotowych gwarancji oraz ich warunki były zgodne z budżetami uchwalonymi na podstawie obowiązujących przepisów i limitów przewidzianych hiszpańskim prawodawstwem.⁽⁷⁾
- (38) Hiszpania stwierdza ponadto, że środki 1, 2, 3 i 4 nie przyniosły odbiorcom przedmiotowych gwarancji nienależnej korzyści w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE, ponieważ spełniono postanowienia obwieszczenia w sprawie gwarancji z 2008 r., w szczególności:
- a) powiązane transakcje były opisane i możliwe do wyceny;
  - b) IVF otrzymała z tytułu przedmiotowych gwarancji regwarancje, w szczególności zastawy na akcjach nabytych przez Fundaciones za gwarantowane kredyty;
  - c) odbiorcy rozpatrywanych gwarancji, tj. trzy wyżej wymienione Fundaciones, nie znajdowały się w trudnej sytuacji w czasie, gdy udzielono gwarancji;
  - d) opłaty z tytułu gwarancji i oprocentowanie gwarantowanych kredytów kształtowały się na poziomie rynkowym.
- (39) Ponadto Hiszpania twierdzi, że podjęta przez Fundacion Valencia w 2009 r. decyzja dotycząca zainwestowania w akcje Valencia CF spełniała wymogi testu prywatnego inwestora i że nie przyznano żadnej nienależnej korzyści w myśl art. 107 ust. 1 TFUE, z następujących względów:
- a) decyzja IVF dotycząca przyznania środka 1 została podjęta na podstawie planu przywrócenia rentowności Valencia CF, który przewidywał dobre prognozy ekonomiczne dla klubu, wynikające zwłaszcza z użytkowania nowego klubowego stadionu (zob. motyw 20 powyżej);
  - b) uzgodniono spłatę kredytu udzielonego Fundacion Valencia z wpływów ze sprzedaży udziałów w Valencia CF, które Fundacion Valencia nabyła w 2009 r.;
  - c) w procesie sprzedaży w 2014 r. uczestniczyła znaczna liczba poważnych inwestorów, co potwierdza zainteresowanie na rynku;
  - d) zwycięska cena w wyżej wspomnianym procesie sprzedaży w 2014 r. była wyższa niż cena, za jaką Fundacion Valencia nabyła akcje w Valencia CF w 2009 r. (odpowiednio 67,5 EUR za akcję w stosunku do 48,08 EUR za akcję).

⁽⁶⁾ Dz.U. C 244 z 1.10.2004, s. 2.

⁽⁷⁾ Chodzi w szczególności o: a) ósmy przepis dodatkowy ustawy Generalitat Valenciana 7/1990 z dnia 28 grudnia 1990 r. w sprawie budżetów na 1991 r., na mocy którego powołano IVF; oraz b) dekret legislacyjny Rady Walencji z dnia 26 czerwca 1991 r. zmieniający ustawę Generalitat Valenciana o finansach publicznych.

- (40) Dodatkowo Hiszpania utrzymuje, że środki będące przedmiotem kontroli nie spełniają kryterium zakłócenia konkurencji i wpływu na wymianę handlową między państwami członkowskimi w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE, ponieważ:
- a) jak wynika z porównania sytuacji Valencia CF z sytuacją innych klubów z porównywalnych lig, takich jak Premier League, w 2012 r. przychody Valencia CF z tytułu sprzedaży praw do transmisji meczów były niższe nawet od klubu Blackpool, który jest najsłabiej zarabiającym klubem w Premier League. Ponadto w sezonie 2011–2012 zawodnicy klubu Valencia CF rozgrywali mecze bez logo głównego sponsora na koszulkach, co świadczy o trudnościach, z jakimi klub boryka się, konkurując na rynku sponsorów. Wreszcie w badanym okresie klub był zmuszony sprzedać swoich najcenniejszych zawodników, co ograniczyło jego szanse na sukces w rozgrywkach sportowych;
  - b) Hercules CF rozgrywał mecze w drugiej lidze, gdy uzyskał kredyt. Dlatego jego zakres geograficzny jest i zawsze był lokalny, a klub nigdy nie brał udziału w europejskich rozgrywkach;
  - c) Elche CF nigdy nie zakwalifikował się do żadnych europejskich rozgrywek, a jego oddziaływanie ekonomiczne rzadko wykracza poza prowincję Alicante. Ponadto Elche jest podmiotem, który sam w sobie nie jest w stanie przyciągnąć piłkarzy z innych rynków na warunkach finansowych, które mogłyby zmienić warunki konkurencji.
- (41) Hiszpania twierdzi, że zgodnie z planem spłaty kredytu zabezpieczonego gwarancjami Fundacion Valencia Fundacion Valencia miała obowiązek sprzedaży wszystkich nabytych akcji Valencia CF do 30 czerwca 2015 r. według następującego harmonogramu: a) w fazie 1, która miała się zakończyć w dniu 31 grudnia 2010 r., Fundacion Valencia miała sprzedać co najmniej 47 663 akcje po cenie 53,5 EUR za akcję; oraz b) w fazie 2, która miała się zakończyć w dniu 30 czerwca 2015 r., Fundacion Valencia miała sprzedać 852 452 akcje. Fundacion Valencia była zobowiązana wykorzystać wpływy ze sprzedaży akcji do spłaty gwarantowanego kredytu.
- (42) Hiszpania nie kwestionuje wstępnych ustaleń Komisji (a nawet przyznaje), że decyzje IVF dotyczące przyznania przedmiotowych środków można przypisać państwu i że w czasie, gdy przyznano przedmiotowe środki, Valencia CF, Hercules CF oraz Elche CF znajdowały się w trudnej sytuacji. Hiszpania potwierdza ponadto, że gwarancje kredytów udzielone przez IVF Fundacion Valencia, Fundacion Hercules i Fundacion Elche obejmowały w każdym przypadku 100 % kwoty głównej gwarantowanego kredytu plus odsetki i koszty gwarantowanej transakcji.
- (43) Ponadto Hiszpania przedstawiła podstawy do uznania zgodności z rynkiem wewnętrznym środków 1 i 4 (przyznanych Valencia CF i Fundacion Valencia) zgodnie z wytycznymi dotyczącymi restrukturyzacji z 2004 r., na wypadek gdyby Komisja uznała, że stanowią one pomoc państwa.
- (44) Jeżeli chodzi o przywrócenie rentowności, Hiszpania twierdzi, że plan przywrócenia rentowności z 2009 r. zapewnia długoterminową rentowność Valencia CF. Ponadto Hiszpania jest zdania, że sprzedaż najcenniejszych zawodników Valencia CF jest odpowiednim i proporcjonalnym środkiem wyrównawczym. Dodatkowo, jeżeli chodzi o ograniczenie pomocy do minimum (wkład własny), Hiszpania utrzymuje, że za wkład własny należy uznać udział prywatnych nabywców w podwyższeniu kapitału w 2009 r., w kwocie 18,8 mln EUR. Wreszcie jeżeli chodzi o zasadę „pierwszy i ostatni raz”, Hiszpania twierdzi, że nie doszło do jej naruszenia, ponieważ środek 4 obejmował jedynie podwyższenie w dniu 10 listopada 2010 r. kwoty istniejącej gwarancji o 6 mln EUR, w związku z czym nie można go uznać za udzielenie nowej gwarancji, a tym samym nowej pomocy państwa, klubowi Valencia CF. Według Hiszpanii środek 4 nie obejmuje żadnej innej gwarancji państwowej, ponieważ w lutym 2013 r. IVF wypłaciła 4,9 mln EUR w celu zaspokojenia złożonego przez Bankia żądania częściowego uruchomienia gwarancji państwowej ze względu na brak spłaty raty odsetek w terminie 26 sierpnia 2012 r.
- (45) Wreszcie Komisja zauważa, że Hiszpania nie przedstawiła planu dotyczącego perspektyw finansowych Hercules CF i Elche CF w czasie, gdy klubom udzielono gwarancji państwowych (w 2010 i 2011 r.). Ponadto Hiszpania nie przedłożyła uwag dotyczących zgodności środków 2 i 3 z rynkiem wewnętrznym na żadnej podstawie.

5. UWAGI ZAINTERESOWANYCH STRON

- (46) W toku formalnego postępowania wyjaśniającego Komisja otrzymała uwagi od Valencia CF i Fundacion Valencia, które są w znacznej mierze zbieżne z uwagami Hiszpanii i IVF (zob. motywy 36–45 powyżej). Oprócz wspomnianej zbieżnej argumentacji wymienione zainteresowane strony przedstawiły następujące argumenty:
- a) Valencia CF utrzymuje, że sprzedaż akcji, które Fundacion Valencia zakupiła w 2009 r. za cenę powyżej ceny nabycia 48,08 EUR za akcję (zob. motyw 6 powyżej) oraz fakt, że akcje te zostały objęte przez IVF w zastaw z tytułu udzielonej gwarancji, świadczą o tym, że IVF działała zgodnie z wymogami testu prywatnego inwestora, ponieważ wartość tych udziałów pokryłaby ryzyko IVF jako gwaranta;

- b) Valencia CF twierdzi, że skoro prawo własności do Valencia CF zostało przeniesione w ramach otwartego i konkurencyjnego postępowania przetargowego, element pomocy znalazł swoje odzwierciedlenie w cenie rynkowej i został uwzględniony w cenie zakupu. Dlatego to zbywca akcji zachował korzyść z udzielonej pomocy. Valencia CF utrzymuje, że powyższa argumentacja jest zgodna z orzecznictwem. ⁽⁸⁾ Według Valencia CF, w świetle powyższego, kwotę pomocy udzielonej w ramach gwarancji państwowej należałoby odzyskać od zbywcy, czyli Fundacion Valencia;
- c) Valencia CF argumentuje ponadto, że łączna wartość rynkowa jego zawodników ⁽⁹⁾ oraz fakt, że w latach 2007–2009 kwota kapitału zakładowego nie zmalała, lecz utrzymywała się na stabilnym poziomie, a w latach 2011 i 2012 klub odzyskał rentowność, pozwalają na odrzucenie twierdzeń, jakoby Valencia CF znajdował się w trudnej sytuacji finansowej z racji ujemnego kapitału własnego w okresie 2007–2009. Ponadto otwarte postępowanie przetargowe przeprowadzone przez Fundacion Valencia, znaczna liczba oferentów i cena zakupu zapłacona przez Meriton Holdings Limited potwierdziły, że rzeczywista wartość ekonomiczna Valencia CF przewyższa wartość netto Valencia CF ujętą w jego rocznych sprawozdaniach finansowych i obejmuje wartość rynkową jego zawodników, znak towarowy klubu i jego międzynarodowe perspektywy;
- d) dodatkowo, jak utrzymuje Valencia CF, obliczając ewentualny element pomocy, należy uwzględnić fakt, że w czasie, gdy przyznano rozpatrywany środek, Valencia CF nie znajdowała się w „złej sytuacji finansowej”, lecz miała raczej „zadowalający rating” i że zastaw na akcjach Valencia CF ustanowiony przez Fundacion Valencia na rzecz IVF należy uznać za „wysoki” lub co najmniej „zwykły” poziom zabezpieczenia;
- e) Valencia CF stwierdza ponadto, że gwarancja z 2009 r. byłaby zgodna z postanowieniami Tymczasowych wspólnotowych ram prawnych w zakresie pomocy państwa ułatwiających dostęp do finansowania w dobie kryzysu finansowego i gospodarczego z 2009 r. ⁽¹⁰⁾, które zostały uchwalone w celu rozwiązania problemów wynikających z kryzysu finansowo-gospodarczego, który rozpoczął się w październiku 2008 r.;
- f) Fundacion Valencia twierdzi, że jej jednostki administracyjne przyjęły plan spłaty, który został przedłożony Generalitat Valenciana i Bankia w celu udzielenia przezeń przedmiotowej gwarancji i kredytu. Według wspomnianego planu spłaty Fundacion Valencia miała obowiązek sprzedaży wszystkich nabytych akcji Valencia CF do dnia 30 czerwca 2015 r. według następującego harmonogramu: a) w fazie 1, która miała się zakończyć w dniu 31 grudnia 2010 r., Fundacion Valencia miała sprzedać co najmniej 47 663 akcje po cenie 53,5 EUR za akcję, co miało przynieść przychody na poziomie ok. 2,5 mln EUR; oraz b) w fazie 2, która miała się zakończyć w dniu 30 czerwca 2015 r., Fundacion Valencia miała sprzedać 852 452 akcje po cenach wahających się między 53,5 EUR a 67,5 EUR za akcję. Fundacion Valencia wskazuje, że termin 30 czerwca 2015 r. zbiega się dokładnie z terminem zapadalności gwarantowanego kredytu. Fundacion Valencia była zobowiązana wykorzystać wszystkie wpływy ze sprzedaży akcji do spłaty gwarantowanego kredytu. Fundacion Valencia wskazuje, że cena sprzedaży akcji miała być równa ich wartości nominalnej powiększonej o odsetki narosłe w rozpatrywanym okresie z tytułu gwarantowanego kredytu. Podobnie cena sprzedaży miała wzrosnąć, w przypadku gdyby wzrosło (tj. przekroczyło uzgodnione 6 %) roczne oprocentowanie z tytułu umowy kredytowej zawartej między Fundacion Valencia a Bankia w celu nabycia akcji. Fundacion Valencia dodaje, że gwarantowany kredyt miał być także spłacany ze środków pochodzących z wpłat powierników instytucjonalnych i osób trzecich (instytucji publicznych i prywatnych przedsiębiorstw) oraz stałych dochodów pochodzących z jej regularnej działalności. W tym kontekście Fundacion Valencia podnosi, że dokonanie pierwszej spłaty odsetek przypadającej na 27 sierpnia 2010 r. było niemożliwe w związku z opóźnieniem w sprzedaży akcji w fazie 1, co doprowadziło do wzrostu sumy gwarantowanego kredytu o 6 mln EUR w dniu 10 listopada 2010 r. (środek 4, zob. motyw 11 powyżej);
- g) Fundacion Valencia twierdzi ponadto, że w lutym 2013 r. dokonała na rzecz Bankia zapłaty 5 221 517,39 EUR z tytułu uprzedniego częściowego uruchomienia gwarancji oraz wypłaty odpowiedniej kwoty z tego tytułu przez IVF (gwaranta);
- h) wreszcie Fundacion Valencia podnosi, że gwarancja z 2009 r. została unieważniona w dniu 24 października 2014 r. Jednak w wyniku wszczęcia w Hiszpanii różnych postępowań gwarancja nie zawsze pozostawała w mocy i występowały okresy, w których nie obowiązywała, ponieważ sądy uznały ją za nieważną *ab initio*, oraz inne okresy, w których została zawieszona postanowieniem sądu o zastosowaniu środków zabezpieczających. W tym kontekście Fundacion Valencia utrzymuje, że w przypadku uznania, że przedmiotowa

⁽⁸⁾ Decyzja Komisji z dnia 12 maja 2004 r. w sprawie C40/00, motyw 120; wyrok Trybunału z dnia 20 września 2001 r. w sprawie C-390/98, pkt 77–78 oraz wyrok Trybunału z dnia 8 maja 2003 r. w sprawach C-328/99 i C-399/00, pkt 83.

⁽⁹⁾ Według informacji przedstawionych przez Valencia CF: a) łączna wartość księgowa (koszty zakupu pomniejszone o roczną amortyzację) zawodników Valencia CF, ujęta w rocznych sprawozdaniach finansowych klubu za lata 2008/09, wyniosła 95,7 mln EUR; b) szacunkowa całkowita wartość rynkowa zawodników Valencia CF w czerwcu 2009 r. wynosiła około 235,7 mln EUR; oraz c) w roku obrotowym kończącym się w czerwcu 2010 r. wartość transakcji sprzedaży zawodników wyniosła 78,7 mln EUR (podczas gdy łączne wydatki na zakup nowych zawodników sięgnęły 14,5 mln EUR).

⁽¹⁰⁾ Dz.U. C 16 z 22.1.2009, s. 1.

gwarancja obejmuje element pomocy państwa, Komisja powinna uwzględnić w swojej ocenie powyższe okresy zawieszenia lub nieważności gwarancji.

- (47) Komisja otrzymała również uwagi od Liga Nacional de Fútbol Profesional (Liga Zawodowej Piłki Nożnej, „LFP”), tj. związku sportowego zrzeszającego wszystkie publiczne sportowe spółki z o.o. i kluby piłkarskie z hiszpańskiej pierwszej i drugiej ligi, które uczestniczą w zawodowych rozgrywkach na szczeblu krajowym.
- (48) W swoich uwagach LFP przyjmuje pogląd, że wstępna lektura decyzji o wszczęciu postępowania nie daje takiej jasności, jaką powinna, co do ewentualnego wpływu potencjalnej pomocy na konkurencję oraz na wymianę handlową między państwami członkowskimi. Ponadto według LFP sektor sportowy ogółem, a w szczególności sektor piłki nożnej – zwłaszcza ze względu na popularność wśród ludzi młodych – powinien być traktowany w szczególny sposób, jak przewidują postanowienia art. 165 TFUE. Wreszcie LFP argumentuje, że działalność sportowa prowadzona przez zawodowe kluby sportowe ma bezsprzecznie charakter usług publicznych, a co za tym idzie, w myśl art. 106 ust. 2 TFUE, stosowanie zasad dotyczących konkurencji w odniesieniu do zainteresowanych klubów nie może stanowić „prawnej lub faktycznej” przeszkody w wykonywaniu poszczególnych zadań im powierzonych. W tym kontekście LFP twierdzi, że wyraźnie zbieżne z tym poglądem jest odstępstwo określone w art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE, który stanowi, że zgodna z rynkiem wewnętrznym jest „pomoc przeznaczona na ułatwienie rozwoju niektórych działań gospodarczych lub niektórych regionów gospodarczych, o ile nie zmienia warunków wymiany handlowej w zakresie sprzecznym ze wspólnym interesem”. Ponadto LFP utrzymuje, że fakt nieprzyjęcia jak dotąd przez Komisję wytycznych w sprawie stosowania określonych w Traktacie zasad dotyczących pomocy państwa w odniesieniu do komercyjnej działalności sportowej stwarza trudność przy ocenie przedmiotowej sprawy, ponieważ ograniczenie się do zastosowania różnych ogólnych, niejednorodnych norm obowiązujących poza rozpatrywanym sektorem nie jest w stanie zapewnić odpowiedniego rozwiązania, gdyż wiązałoby się to z wyraźnym i niezaprzeczalnym ryzykiem dokonania nieobiektywnej i tendencyjnej oceny sprawy, pomijając niepewność prawną, jakie stworzyłoby. Wreszcie LFP podnosi, że w celu dokonania oceny rzekomej pomocy i jej legalności w rozumieniu unijnego prawa Komisja powinna uwzględnić pewne zasady LFP, w szczególności dotyczące uchwalania budżetów klubów, limitów wydatków klubowych, możliwości ekonomicznych i finansowych klubów, ochrony wierzycieli, racjonalności klubowych finansów, promowania odpowiedzialnego wydatkowania środków i ochrony długofalowej rentowności i stabilności.

6. UWAGI HISZPANII DOTYCZĄCE UWAG ZAINTERESOWANYCH OSÓB TRZECICH

- (49) W swoich uwagach dotyczących uwag zgłoszonych przez zainteresowane strony Hiszpania potwierdziła swoje stanowisko przedstawione pismem z dnia 27 kwietnia 2015 r., które zawierało większość argumentów opisanych w motywach od (36) do (45) powyżej.

7. OCENA ŚRODKÓW

7.1. Istnienie pomocy państwa

- (50) Zgodnie z art. 107 ust. 1 TFUE wszelka pomoc przyznawana przez państwo członkowskie lub przy użyciu zasobów państwowych w jakiegokolwiek formie, która zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji poprzez sprzyjanie niektórym przedsiębiorstwom lub produkcji niektórych towarów, jest niezgodna z rynkiem wewnętrznym w zakresie, w jakim wpływa na wymianę handlową między państwami członkowskimi.
- (51) W celu stwierdzenia występowania pomocy państwa Komisja musi ocenić, czy w odniesieniu do każdego z czterech ocenianych środków spełnione są łączne kryteria określone w art. 107 ust. 1 TFUE (tj. przekazanie zasobów państwowych, wybiórcza korzyść, potencjalne zakłócenie konkurencji i wpływ na handel wewnątrzunijny).

7.1.1. Zasoby państwowe i możliwość przypisania środka pomocy państwu

- (52) Aby uznać środek za pomoc państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE, musi on zostać przyznany bezpośrednio lub pośrednio z zasobów państwowych i musi istnieć możliwość przypisania go państwu. Zgodnie z orzecznictwem zasoby przedsiębiorstwa należy traktować jako zasoby państwowe, jeżeli państwo, korzystając ze swojego dominującego wpływu na takie przedsiębiorstwa, może kierować wykorzystaniem ich zasobów. ⁽¹¹⁾
- (53) Przekazanie zasobów państwowych może przybierać wiele form, m.in. gwarancji państwowych. Gwarancje państwowe narażają zasoby państwa, jako że ich realizacja wiąże się z płatnością z budżetu państwa. Ponadto każda gwarancja, za którą nie uzyskuje się odpowiedniego wynagrodzenia, oznacza dla państwa utratę zasobów finansowych. Dodatkowo wystarczającą przesłanką do celów art. 107 ust. 1 jest stworzenie konkretnego ryzyka powstania w przyszłości z tytułu gwarancji dodatkowego obciążenia dla państwa ⁽¹²⁾.

⁽¹¹⁾ Sprawa C-482/99 Republika Francuska przeciwko Komisji (Stardust Marine) Rec. 2002, s. I-4397.

⁽¹²⁾ Sprawa C-200/97 *Ecotrade* EU:C:1998:579, pkt 41 i sprawy połączone C-399/10 P i C-401/10 P *Bouygues i Bouygues Télécom przeciwko Komisji i in.* EU:C:2013:175, pkt 137–139.

- (54) Komisja zauważa przede wszystkim, że wszystkie rozpatrywane środki zostały przekazane w całości przez IVF. Z informacji instytucjonalnych zamieszczonych na stronie internetowej IVF ⁽¹³⁾ wynika, że IVF została powołana do życia ustawą 7/1990 (z dnia 28 grudnia 1990 r.) jako podmiot prawa publicznego podległy władzom Walencji, który ma być w zamierzeniu główną instytucją realizującą publiczną politykę kredytową władz Walencji oraz ma współuczestniczyć w wykonywaniu uprawnień tych władz w zakresie zarządzania systemem finansowym. IVF jest publiczną instytucją finansową kontrolowaną przez Generalitat Valenciana, a przedstawiciele Generalitat Valenciana zasiadają w Radzie Generalnej i Komitecie Inwestycyjnym IVF. Obecnie IVF działa przy Departamencie Finansów Generalitat Valenciana. ⁽¹⁴⁾
- (55) Na podstawie powyższych ustaleń Komisja stwierdza, że już sam cel statutowy IVF jest ściśle związany z realizacją zadań administracji publicznej oraz wykonywaniem decyzji organu władz publicznych. Publiczny charakter działalności danego przedsiębiorstwa jest ważną przesłanką możliwości przypisania działań tego przedsiębiorstwa państwu, ⁽¹⁵⁾ zwłaszcza w zakresie, w jakim państwo korzysta z tego przedsiębiorstwa jako narzędzia realizacji konkretnej polityki ⁽¹⁶⁾, a nie w celach czysto komercyjnych. ⁽¹⁷⁾ Hiszpania nie przedstawiła żadnych argumentów w odniesieniu do tej przesłanki. Ponadto należy zauważyć, że przedstawiciele Generalitat Valenciana zasiadają w Radzie Generalnej IVF (zob. motyw 6 powyżej).
- (56) Na podstawie powyższych rozważań Komisja uznaje, że państwo wywierało wyraźny i bezpośredni wpływ na IVF. Hiszpania nie kwestionuje tego ustalenia. Hiszpania twierdzi ponadto, że udzielenie przedmiotowych gwarancji oraz ich warunki były zgodne z budżetami uchwalonymi na podstawie obowiązujących przepisów i limitami przewidzianymi hiszpańskim prawodawstwem, zwłaszcza odnoszącymi się do IVF (zob. motyw 37), z czego wynika, że środki te obejmowały zasoby państwowe. W związku z powyższym Komisja jest zdania, że środki przyznane przez IVF stanowią zasoby państwowe i można je przypisać Hiszpanii.

7.1.2. *Selektywna korzyść*

- (57) Przedmiotowe środki państwowe stanowią selektywną korzyść, ponieważ są korzystne dla indywidualnych przedsiębiorstw. W rozpatrywanej sprawie przedmiotowe środki państwowe pozwoliły na sfinansowanie nabycia przez poszczególne Fundaciones, w drodze zastrzyków kapitałowych, udziałów w trzech omawianych klubach.
- (58) Jeżeli chodzi o istnienie korzyści, Hiszpania argumentuje, że decyzja o przyznaniu środka 1 spełniała wymogi testu prywatnego inwestora w związku z planem przywrócenia rentowności z 2009 r. Komisja nie może przyjąć tego argumentu z następujących powodów:
- a) plan przywrócenia rentowności z 2009 r. nie obejmuje analizy wrażliwości na ryzyka, które mogłyby mieć wpływ na wyniki finansowe Valencia CF. Zabrakło zasadniczych aspektów tej oceny, na przykład analizy wpływu zajęcia przez klub różnych miejsc w końcowej klasyfikacji mistrzostw, zmian cen na rynkach nieruchomości, sponsoringu lub nadawczym, potencjalnego ryzyka wynikającego z braku możliwości zakupu przez kibiców biletów sezonowych lub na pojedyncze mecze, ryzyka związanego z kontuzjami piłkarzy, zmian na rynku transferów zawodników itp.;
  - b) ponadto wyniki finansowe prognozowane w planie przywrócenia rentowności kształtowały się poniżej poziomu, który można byłoby uznać za wystarczający do przywrócenia Valencia CF długoterminowej rentowności, jak bowiem wynika z tabeli 4 powyżej, plan przywrócenia rentowności z 2009 r. przewidywał straty operacyjne do roku gospodarczego kończącego się w czerwcu 2013 r., czyli przez cztery lata od przyznania środka 1. Ponadto prognozy zysków operacyjnych na lata gospodarcze kończące się w czerwcu 2014 r. oraz w czerwcu 2015 r. przewidywały bardzo niskie marże operacyjne – odpowiednio 1 i 4 %. Wreszcie, jeżeli chodzi o prognozowany zysk netto przed opodatkowaniem klubu do roku gospodarczego kończącego się w czerwcu 2015 r., sytuacja przedstawia się podobnie jak w przypadku wyżej opisanych wyników operacyjnych, przy czym bardzo wysokie wyniki na poziomie 50,5 mln EUR w roku kończącym się w czerwcu 2011 r. i 154,8 mln EUR w czerwcu 2012 r. nie są reprezentatywne dla wyników finansowych klubu, lecz stanowią wyniki nadzwyczajne uzyskane dzięki sprzedaży działek.
- (59) W świetle powyższego Komisja uznaje, że w planie przywrócenia rentowności z 2009 r. nie wykazano żadnych perspektyw spłaty przez Valencia CF gwarantowanego kredytu z 2009 r., ponieważ zabrakło w nim zapisów dotyczących odwrócenia przez Valencia CF sytuacji rocznych strat i wysokiego zadłużenia, a także wiarygodnych i szczegółowych prognoz finansowych, jakie powinien zawierać każdy plan przywrócenia rentowności.

⁽¹³⁾ <http://www.ivf.gva.es/>

⁽¹⁴⁾ <http://www.ivf.gva.es/p.aspx?pag=InformacionInstitucional>.

⁽¹⁵⁾ Sprawa Stardust Marine, pkt 56; Sprawa Air France, pkt 58.

⁽¹⁶⁾ Wyrok z dnia 22 marca 1977 r. w sprawie 78/76 Steinike & Weinlig przeciwko Niemcom, pkt 17–18.

⁽¹⁷⁾ Wyrok z dnia 15 lipca 2004 r. w sprawie C-345/02 Pearle BV i in. przeciwko Hoofdbedrijfschap Ambachten, pkt 37.

- (60) Ponadto Valencia CF utrzymuje, że otwarte postępowanie przetargowe przeprowadzone przez Fundacion Valencia, znaczna liczba oferentów i cena zakupu zapłacona przez *Meriton Holdings Limited* potwierdzają, że rzeczywista wartość ekonomiczna Valencia CF przewyższa wartość netto klubu wynikającą z jego rocznych sprawozdań finansowych i obejmuje wartość rynkową jego zawodników, znak towarowy klubu i jego międzynarodowe perspektywy. Komisja nie może przyjąć tego argumentu, ponieważ sprzedaż akcji klubu *Meriton Holdings Limited* nastąpiła w 2014 r., czyli po upływie 5 lat od 2009 r., kiedy to przyznano środek 1, i ponad 3 lat od przyznania środka 4, a zatem nie jest istotna dla oceny sytuacji finansowej Valencia CF w 2009 r.
- (61) Valencia CF utrzymuje ponadto, że sprzedaż akcji, które Fundacion Valencia zakupiła w 2009 r. – i które zostały sprzedane za cenę powyżej ceny nabycia 48,08 EUR za akcję – oraz fakt, że zostały one te przez IVF w zastaw z tytułu udzielonej gwarancji, świadczą o tym, że IVF jako gwarant działała zgodnie z wymogami testu prywatnego inwestora, ponieważ wartość tych udziałów pokryłaby ryzyko IVF jako gwaranta. Komisja nie może przyjąć tego argumentu, ponieważ sprzedaż przedmiotowych akcji nastąpiła po ich objęciu w zastaw przez IVF, w latach obrotowych 2010–2011, 2011–2012 i 2013–2014. Dlatego ceny, po jakich odbyła się powyższa sprzedaż, nie mogą zostać uznane za oddające wartość tych akcji w 2009 r.
- (62) Jeśli chodzi o środek 4, a zwłaszcza jego część związaną z rzekomym podwyższeniem istniejącej gwarancji w lutym 2013 r., w związku z którym Komisja wszczęła formalne postępowanie wyjaśniające, Komisja pragnie zauważyć, że władze hiszpańskie wyjaśniły w toku formalnego postępowania wyjaśniającego, iż była to dokonana przez IVF w lutym 2013 r. płatność 4,9 mln EUR na zaspokojenie złożonego przez Bankia żądania częściowego uruchomienia gwarancji państwowej ze względu na brak spłaty raty odsetek w dniu 26 sierpnia 2012 r. Komisja uznaje, że płatność ta była wywiązaniem się przez IVF z jej zobowiązania jako gwaranta, a nie nowym środkiem na rzecz beneficjenta. W związku z tym Komisja uważa, że powyższa płatność z lutego 2013 r. nie przyniosła beneficjentowi żadnej dodatkowej korzyści, a zatem nie stanowi pomocy państwa.
- (63) Jeżeli chodzi o określenie beneficjentów, Komisja zauważa, że zgodnie z utrwalonym orzecznictwem podmiot posiadający udziały kontrolne w danej spółce należy uznać za uczestniczący w jej działalności gospodarczej, jeżeli w rzeczywistości sprawuje tę kontrolę poprzez bezpośrednie lub pośrednie wywieranie wpływu na jej zarządzanie, wówczas gdy: a) członkowie jego zarządu(-ów) są powoływani do zarządu(-ów) kontrolowanej spółki; oraz b) pomiędzy tymi dwoma podmiotami obowiązują uzgodnienia dotyczące finansowania⁽¹⁸⁾.
- (64) W przedmiotowej sprawie zastrzyki kapitałowe umożliwiły trzem Fundaciones, o których tu mowa, nabycie udziałów kontrolnych w poszczególnych klubach piłkarskich. W szczególności Fundacion Valencia stała się właścicielem 72 % akcji (wobec 1,6 %, które kontrolowała przed zastrzykiem kapitałowym). Z rocznego sprawozdania finansowego Valencia CF z czerwca 2012 r. wynika ponadto, że Valencia CF należy do grupy przedsiębiorstw, których jednostką dominującą czyli inaczej spółką holdingową jest Fundacion Valencia.
- (65) Jeżeli chodzi o Fundacion Hercules, nabyła ona 81,96 % akcji, natomiast drugi w kolejności udziałowiec posiadał 16,99 % (przed zastrzykiem kapitałowym Fundacion Hercules nie posiadała żadnych akcji).
- (66) Wreszcie Fundacion Elche nabyła 63,45 % udziałów, stając się jedynym udziałowcem Elche CF posiadającym więcej niż 10 % akcji (przed zastrzykiem kapitałowym Fundacja nie posiadała żadnych akcji).
- (67) Jeżeli chodzi o członków zarządów Fundaciones i klubów piłkarskich, Komisja zauważa, że: a) wszyscy członkowie zarządu Valencia CF byli również członkami zarządu Fundacion Valencia; b) większość członków zarządu Elche CF była jednocześnie członkami zarządu Fundacion Elche; oraz c) zgodnie ze statutem i regulaminem Fundacion Hercules członkowie zarządu Hercules CF są w myśl prawa członkami organu zarządzającego Fundacion Hercules („Patronato”). Wreszcie, jeżeli chodzi o uzgodnienia dotyczące finansowania między Fundaciones a poszczególnymi klubami piłkarskimi, Komisja zauważa, że fundacje uczestniczyły w spłacie kredytów, które zaciągano uprzednio w celu finansowania klubów, między innymi poprzez sprzedaż akcji, które w ten sposób nabywały. Dlatego Fundaciones odgrywały aktywną i bieżącą rolę w finansowaniu klubów, nie tylko jako strony, które sfinansowały przedmiotowe podwyższenia kapitału klubów, ale również jako strony obsługujące spłatę kredytów, dzięki którym kluby mogły zapewnić sobie to dokapitalizowanie. Z powyższego wynika, że trzy omawiane tu Fundaciones brały udział w zarządzaniu poszczególnymi klubami piłkarskimi jako jednostki dominujące czy spółki holdingowe.
- (68) Jednocześnie Komisja zauważa, że zgodnie z treścią umów kredytowych i gwarancyjnych gwarancje na kredyty w wysokości 75 mln EUR na rzecz Fundacion Valencia, 18 mln EUR na rzecz Fundacion Hercules i 14 mln EUR na rzecz Fundacion Elche zostały udzielone przez IVF w wyłącznym celu nabycia przez Fundaciones udziałów odpowiednio w Valencia CF, Hercules CF oraz Elche CF. Komisja zauważa, że powyższy mechanizm finansowania miał na celu ułatwienie sfinansowania podwyższenia kapitału klubów piłkarskich poprzez wykorzystanie

⁽¹⁸⁾ Zob. wyrok Trybunału w sprawie C-222/04 *Cassa di Risparmio di Firenze*.

Fundaciones jako instytucji finansujących, a zatem przedmiotowe środki nie miały zapewnić korzyści Fundaciones, ale raczej poszczególnym klubom. W tym zakresie Komisja zwraca również uwagę, że sytuacja finansowa Fundaciones w czasie, gdy przyznano przedmiotowe środki (zob. tabele 2, 4 i 6), wskazuje, że kondycja Fundaciones nie poprawiła się dzięki przedmiotowym gwarancjom, ale pozostała niezmienną i nadal charakteryzowały ją niskie przychody, straty lub zerowe wyniki, niska wartość aktywów i relatywnie zwiększone zadłużenie. Ponadto, mimo że Fundaciones były kredytobiorcami przedmiotowych kredytów/dłużnikami z ich tytułu, a także podmiotami objętymi gwarancjami, ryzyko uruchomienia gwarancji było uzależnione od wyników klubów, ponieważ spłata gwarantowanych kredytów (kwoty głównej i odsetek) miała się odbyć poprzez sprzedaż nabytych akcji klubów. Podobnie sytuacja ma się w przypadku środka 4, ponieważ wyniknął on z opóźnienia w realizacji fazy 1 sprzedaży nabytych udziałów w Valencia CF, poprzez którą planowano finansować spłatę kredytu.

- (69) W związku z tym Komisja uznaje, że beneficjentami przedmiotowych środków pomocy są Valencia CF w przypadku środków 1 i 4, Hercules CF w przypadku środka 2 oraz Elche CF w przypadku środka 3.
- (70) Jeżeli chodzi o trudną sytuację finansową beneficjentów, jak już wspomniano, przedmiotowe środki miały na celu ułatwienie finansowania podwyższenia kapitału omawianych klubów piłkarskich, a ryzyko uruchomienia gwarancji było uzależnione od wyników tychże klubów, ponieważ spłata gwarantowanych kredytów miała się odbyć poprzez sprzedaż nabytych akcji klubów. W związku z tym poniżej przedstawiono analizę opartą na danych finansowych Valencia CF, Hercules CF i Elche CF, z uwzględnieniem indywidualnych okoliczności, w jakich znajdowali się poszczególni beneficjenci.
- (71) W celu określenia poziomu referencyjnego umożliwiającego stwierdzenie rynkowego charakteru cen wdrożonych środków państwowych (a tym samym ustalenie, czy gwarancje państwowe przyniosły korzyść klubom) Komisja musi określić rating kredytowy beneficjentów. Hiszpania nie dostarczyła informacji o ratingu kredytowym beneficjentów w czasie, gdy przyznano przedmiotowe środki. Komisja zauważa jednak, że, jak wynika z tabeli 1, 3 i 5 powyżej, Valencia CF, Hercules CF i Elche CF znajdowały się w trudnej sytuacji finansowej już zanim wdrożono badane środki.
- (72) Wytyczne dotyczące restrukturyzacji z 2004 r. zawierają definicję przedsiębiorstw znajdujących się w trudnej sytuacji obowiązującą w okresie, w którym przyznano środki. Punkt 10 lit. a) wytycznych dotyczących restrukturyzacji z 2004 r. stanowi, że spółkę uznaje się za znajdującą się w trudnej sytuacji, „jeżeli ponad połowa jej zarejestrowanego kapitału została utracona, w tym ponad jedna czwarta tego kapitału w okresie poprzedzających 12 miesięcy”. Postanowienie to odzwierciedla założenie, że spółka, która doświadcza bardzo dużej utraty swojego kapitału zakładowego, nie będzie w stanie powstrzymać strat, które prawie na pewno doprowadzą do jej zniknięcia z rynku w perspektywie krótko- lub średnioterminowej (jak określono w pkt 9 wytycznych dotyczących restrukturyzacji z 2004 r.).

Valencia CF

- (73) Jeżeli chodzi o Valencia CF, jak wynika ze sprawozdań finansowych klubu, w okresie od czerwca 2007 r. do czerwca 2009 r. jego kapitał nie zmalał, lecz pozostawał na stałym poziomie. Jednak ze sprawozdań finansowych Valencia CF za trzy lata obrotowe poprzedzające udzielenie gwarancji państwowej (lata obrotowe kończące się w czerwcu 2007 r., czerwcu 2008 r. i czerwcu 2009 r.) wynika, że spółka miała ujemny kapitał własny ogółem w czerwcu 2007 r. oraz czerwcu 2009 r. w związku z dużymi stratami w poszczególnych latach. W związku z powyższym Komisja twierdzi, że ma zastosowanie pkt 10 lit. a) wytycznych dotyczących restrukturyzacji z 2004 r., ponieważ doszło do utraty całości kapitału i do jego uszczuplenia na poziomie przekraczającym jedną czwartą w roku obrotowym kończącym się w czerwcu 2009 r. We wcześniejszych sprawach⁽¹⁹⁾ Komisja uznawała, że w przypadku ujemnego kapitału własnego przedsiębiorstwa można *a priori* założyć spełnienie kryteriów pkt 10 lit. a) wytycznych. Również Sąd uznał w swoim niedawno wydanym wyroku⁽²⁰⁾, że przedsiębiorstwo z ujemnym kapitałem można uznać za przedsiębiorstwo znajdujące się w trudnej sytuacji w rozumieniu wytycznych dotyczących restrukturyzacji z 2004 r.: „*istnienie ujemnego kapitału własnego, który [...] można uważać za ważny wskaźnik trudnej sytuacji finansowej przedsiębiorstwa*”.

⁽¹⁹⁾ Decyzja Komisji 2008/716/WE z dnia 2 kwietnia 2008 r. w sprawie pomocy państwa C 38/07 (ex NN 45/07) przyznanej przez Francję na rzecz Arbel Fauvet Rail SA (Dz.U. L 238 z 5.9.2008, s. 27), decyzja Komisji 2012/541/UE z dnia 22 lutego 2012 r. w sprawie pomocy państwa SA.26534 (C 27/10, ex NN 6/09) przyznanej przez Grecję na rzecz Enómeni Klostoyfantourgía [United Textiles] AE (Dz.U. L 279 z 12.10.2012, s. 30), decyzja Komisji 2014/539/UE z dnia 27 marca 2014 r. w sprawie pomocy państwa SA.34572 (13/C) (ex 13/NN) wdrożonej przez Grecję na rzecz Larco General Mining & Metallurgical Company S.A. (Dz.U. L 254 z 28.8.2014, s. 24).

⁽²⁰⁾ Sprawy połączone T-102/07 Freistaat Sachsen przeciwko Komisji i T-120/07 MB Immobilien i MB System przeciwko Komisji, Rec. 2010, s. II-585.

- (74) Komisja zauważa, że w okresie od czerwca 2007 r. do czerwca 2009 r. kapitał zakładowy Valencia CF wydawał się utrzymywać na stabilnym poziomie, ponieważ w tym okresie klub nie podejmował żadnych właściwych środków w celu zmiany stanu kapitału własnego przedsiębiorstwa z ujemnego na dodatni, a tym samym jego podwyższenia do odpowiedniego poziomu. Takie właściwe środki mogą obejmować kapitalizację strat lub podwyższenie kapitału, lub oba te działania. W tym zakresie Komisja uważa, że kapitalizacja strat spowodowałyby utratę całego kapitału zakładowego klubu, ponieważ skumulowane straty były wyższe niż kapitał zakładowy. W związku z tym Komisja uznaje, że w tym przypadku kryteria określone w pkt 10 lit. a) wytycznych dotyczących restrukturyzacji były spełnione.
- (75) Ponadto, w odniesieniu do kryteriów określonych w pkt 11 wytycznych dotyczących restrukturyzacji, Komisja zauważa, że w latach obrotowych kończących się w czerwcu 2007 r. i czerwcu 2009 r. Valencia CF poniósł znaczne straty, sięgające odpowiednio 26,1 mln EUR oraz 59,2 mln EUR. Ponadto obroty Valencia CF spadły o ponad 20 % ze 107,6 mln EUR w roku obrotowym kończącym się w czerwcu 2007 r. do 99,4 mln EUR w czerwcu 2008 r., a następnie do 82,4 mln EUR w czerwcu 2009 r. Ponadto Valencia CF był poważnie zadłużony, o czym świadczy stosunek kapitału obcego do kapitału własnego, który sięgnął 73,5 w czerwcu 2008 r. i był ujemny w latach 2007 i 2009. Jednocześnie Komisja zauważa, że począwszy od czerwca 2010 r. stosunek kapitału obcego do kapitału własnego Valencia CF zaczął kształtować się na poziomie dodatnim, podczas gdy w poprzednich latach obrotowych był ujemny, co było jednak wyłącznie wynikiem zastrzyku kapitałowego, który miał miejsce w 2009 r. dzięki przedmiotowej gwarancji państwowej, a nie działalności klubu. Dodatkowo Komisja stwierdza, że chociaż stosunek kapitału obcego do kapitału własnego Valencia CF osiągnął wartość dodatnią w roku kończącym się w czerwcu 2010 r., pozostawał w tym samym roku na wysokim poziomie, świadcząc o wysokim poziomie zadłużenia klubu.
- (76) Ponadto w roku kończącym się w czerwcu 2011 r. (rok, w którym przyznano środek 4) Valencia CF odnotował zwiększone obroty i wykazał zysk. Poziom zysków kształtował się jednak na poziomie zbliżonym do zera, a zadłużenie pozostawało na wysokim poziomie.
- (77) Z powyższych rozważań wynika, że już od czerwca 2007 r. oraz w czasie, gdy przyznano środki 1 i 4, Valencia CF znajdował się w trudnej sytuacji w rozumieniu pkt 11 wytycznych dotyczących restrukturyzacji z 2004 r., który stanowi, że przedsiębiorstwo można uznać za znajdujące się w trudnej sytuacji, „gdy występują typowe oznaki, takie jak rosnące straty, malejący obrót, zwiększanie się zapasów, nadwyżki produkcji, zmniejszający się przepływ środków finansowych, rosnące zadłużenie, rosnące kwoty odsetek i zmniejszająca się lub zerowa wartość aktywów netto”.

Hercules CF

- (78) Jeżeli chodzi o Hercules CF, jak wynika z danych finansowych (zob. tabela 3 powyżej), w latach obrotowych kończących się w czerwcu 2008, 2009 i 2010 r., klub odnotowywał rosnące straty (z 5,7 mln EUR w roku kończącym się w czerwcu 2008 r. do 17,6 mln EUR w roku kończącym się w czerwcu 2010 r.). Straty te skutkowały ujemnym kapitałem własnym w powyższych latach (na poziomie odpowiednio 22,6 mln EUR, 29,6 mln EUR i 29,4 mln EUR). Świadczy to o tym, że Hercules CF znajdował się w trudnej sytuacji finansowej w rozumieniu pkt 10 lit. a) (analogicznie do Valencia CF, zob. motywy 74–75 powyżej) i 11 wytycznych dotyczących restrukturyzacji z 2004 r. już w okresie poprzedzającym wdrożenie środka 2.

Elche CF

- (79) Jeżeli chodzi o Elche CF, ze sprawozdań finansowych klubu (zob. tabela 5 powyżej) wynika, że odnotował on malejące obroty (od 2008 do 2010 r.) w roku obrotowym kończącym się w czerwcu 2009 r., ujemny zysk przed opodatkowaniem w latach obrotowych kończących się w czerwcu 2007, 2008, 2009 i 2010 r. oraz ujemny kapitał własny w latach kończących się w czerwcu 2009 i 2010 r. (– 10,2 mln EUR w obu latach obrotowych). Sytuacja finansowa klubu uległa poprawie w roku obrotowym kończącym się w czerwcu 2011 r., kiedy klub wykazał zysk po raz pierwszy od czerwca 2007 r., a poziom jego kapitałów własnych wzrósł z poziomu ujemnego do dodatniego (4,3 mln EUR) po raz pierwszy od czerwca 2009 r. Poprawa ta była jednak efektem zastrzyku kapitałowego, który miał miejsce w tym samym roku obrotowym i był możliwy dzięki przedmiotowej gwarancji państwowej (środek 3). Z powyższego wynika, że Elche CF znajdował się w trudnej sytuacji finansowej w rozumieniu pkt 10 lit. a) i 11 wytycznych dotyczących restrukturyzacji z 2004 r. w czasie, gdy zastosowano środek 3.
- (80) Jednocześnie Komisja zauważa, że Valencia CF, Hercules CF i Elche CF nie znajdowały się w skrajnie trudnej sytuacji w rozumieniu pkt 2.2 i pkt 4.1 lit. a) obwieszczenia w sprawie gwarancji z 2008 r. w latach poprzedzających przyznanie rozpatrywanych środków. Nie można pominąć faktu, że Valencia CF odnotował zysk w wysokości 12,4 mln EUR w roku obrotowym kończącym się w czerwcu 2008 r. i posiadał znacznej wartości

aktywa niematerialne i prawne w postaci umów z piłkarzami. W szczególności należy zaznaczyć, że: a) łączna wartość księgowa (koszty zakupu pomniejszone o roczną amortyzację) umów z zawodnikami Valencia CF, ujęta w rocznych sprawozdaniach finansowych klubu za lata 2008/09, wyniosła 95,7 mln EUR; b) szacunkowa całkowita wartość rynkowa umów z zawodnikami Valencia CF w czerwcu 2009 r. wyniosła około 235,7 mln EUR; oraz c) w roku obrotowym kończącym się w czerwcu 2010 r. wartość transakcji sprzedaży zawodników wyniosła 78,7 mln EUR (a łączne wydatki na zakup nowych zawodników sięgnęły 14,5 mln EUR). Jeżeli chodzi o Hercules CF, klub wykazał 35 % wzrost swoich rocznych obrotów, z 4 mln EUR w roku kończącym się w czerwcu 2008 r. do 5,4 mln EUR w roku kończącym się w czerwcu 2010 r. Wreszcie Elche CF odnotował 82 % spadek poziomu strat, z 6,2 mln EUR w roku kończącym się w czerwcu 2007 r. do 1,1 mln EUR w roku kończącym się w czerwcu 2010 r.

- (81) Ponadto Komisja zwraca uwagę, że według standardowej metodyki agencji ratingowych dłużników niespłacających swoich zobowiązań (in default) klasyfikuje się poniżej ratingu CCC (lub jednej z kategorii C). Na przykład według definicji Standard & Poor's⁽²¹⁾ w odniesieniu do emitentów krótkoterminowych instrumentów dłużnych rating C oznacza dłużników „narażonych”⁽²²⁾, natomiast znajdujące się bezpośrednio poniżej ratingi R i SD-D dotyczą odpowiednio dłużników „objętych nadzorem regulacyjnym”⁽²³⁾ lub znajdujących się w stanie „selektywnego niewywiązywania się ze zobowiązań” (selective default) lub niespłacających zobowiązań (default)⁽²⁴⁾. A zatem, ponieważ żaden z trzech rozpatrywanych klubów, tzn. Valencia CF, Hercules CF lub Elche CF, nie był objęty postępowaniem upadłościowym ani nie był pozbawiony zdolności do regulowania swoich zobowiązań, gdy przyznawano przedmiotowe środki, Komisja uznaje, że rating klubów nie spadł wówczas poniżej kategorii CCC.
- (82) Wreszcie Komisja zauważa, że relatywnie wysoka wartość księgowa piłkarzy (aktywów) Valencia nie pozwala przyjąć, że klub nie znajdował się w trudnej sytuacji finansowej. Choć wartość księgowa piłkarzy Valencia CF była znaczna, o czym świadczą sprawozdania finansowe, wartość tych samych zawodników w przypadku nagłej „wyprzedaży” aktywów byłaby relatywnie niska, ponieważ kupujący wykorzystaliby trudności sprzedającego (Valencia CF) w celu wynegocjowania niższych cen. Ponadto wartość rynkowa zawodników jest w znacznym stopniu uzależniona od zdarzeń losowych, takich jak kontuzje itp., co przesądza o jej znacznej zmienności. W świetle powyższego Komisja utrzymuje, że Valencia CF znajdowała się w trudnej sytuacji w czasie, gdy przyznano środki 1 i 4.
- (83) Reasumując, ponieważ według Komisji w czasie wdrożenia środków trzy omawiane kluby znajdowały się w trudnej sytuacji finansowej, można uznać, że ich rating kształtował się na poziomie kategorii CCC⁽²⁵⁾.
- (84) Valencia CF utrzymuje, że łączna wartość rynkowa jego zawodników oraz fakt, że w latach 2007–2009 kwota kapitału zakładowego nie spadła, lecz utrzymywała się na stabilnym poziomie, a w latach 2011 i 2012 klub odzyskał rentowność, przemawiają za odrzuceniem twierdzeń, jakoby Valencia CF znajdował się w trudnej sytuacji finansowej z racji ujemnego kapitału własnego w okresie 2007–2009. Komisja nie może przyjąć tych argumentów ze względów wyjaśnionych w motywach 70–83.
- (85) Jeżeli chodzi o element pomocy w ramach przedmiotowych środków, z których każdy obejmuje gwarancje państwowe, Komisja przywołuje pkt 2.2 i 3.2 obwieszczenia w sprawie gwarancji z 2008 r. Jak wynika z obwieszczenia w sprawie gwarancji z 2008 r., Komisja może wykluczyć istnienie pomocy państwa, gdy spełnione są pewne warunki, np. gdy kredytobiorca nie znajduje się w trudnej sytuacji finansowej i gwarancja nie obejmuje więcej niż 80 % niespłaconego kredytu lub innego zobowiązania finansowego. Jeżeli jednak kredytobiorca nie płaci za gwarancję ceny uwzględniającej ryzyko, uzyskuje korzyść. Ponadto, w przypadku gdy kredytobiorca jest przedsiębiorstwem w trudnej sytuacji finansowej, nie byłby w stanie znaleźć bez gwarancji państwowej instytucji finansowej gotowej udzielić mu kredytu na jakichkolwiek warunkach.

⁽²¹⁾ https://www.standardandpoors.com/en_US/web/guest/article/-/view/sourceId/504352.

⁽²²⁾ „Dłużnik z oceną „C” jest w danym czasie narażony na niemożność spłaty zobowiązań, która skutkowałaby przyznaniem mu oceny emitenta „SD” lub „D” i uzależniony pod względem możliwości uregulowania swoich zobowiązań finansowych od korzystnych warunków prowadzenia działalności, finansowych oraz ekonomicznych.”

⁽²³⁾ „Dłużnik z oceną »R« jest objęty kontrolą regulacyjną ze względu na swoją sytuację finansową. Sprawując nadzór regulacyjny, organy regulacyjne mogą być uprawnione do nadawania pierwszeństwa określonej klasie zobowiązań względem innych lub do spłaty niektórych zobowiązań oraz wstrzymania innych.”

⁽²⁴⁾ „Dłużnik z oceną »SD« (selektywne niewywiązywanie się ze zobowiązań – selective default) lub »D« nie spłacił w terminie lub zgodnie z warunkami jednego lub kilku swoich zobowiązań finansowych (podlegających lub niepodlegających ocenie ratingowej), z wyjątkiem zobowiązań z tytułu instrumentów hybrydowych sklasyfikowanych jako kapitał regulacyjny. Dłużnik zostanie uznany za niespłacającego zobowiązań (in default), chyba że Standard & Poor's uzna, że dana płatność zostanie uregulowana w danym zadeklarowanym terminie karencji. Przy tym zadeklarowany termin karencji dłuższy niż pięć dni roboczych będzie oznaczał przyjęcie terminu pięciu dni roboczych. Rating »D« jest nadawany, gdy Standard & Poor's uzna, że nieregulowanie zobowiązań nabierze ogólnego charakteru i że dłużnik nie będzie w stanie spłacać w terminie całości lub zasadniczej części swoich zobowiązań. Rating »SD« jest nadawany, gdy Standard & Poor's stwierdzi, że dłużnik selektywnie nie spłaca swoich zobowiązań z tytułu konkretnej emisji lub określonej klasy instrumentów, z wyłączeniem instrumentów hybrydowych sklasyfikowanych jako kapitał regulacyjny, lecz będzie nadal terminowo regulował swoje zobowiązania z tytułu innych emisji lub zobowiązania innych klas. Rating dłużnika jest obniżany do »D« lub »SD« wówczas, gdy dłużnik składa wierzycielom ofertę restrukturyzacji niepewnych wierzytelności.”

⁽²⁵⁾ Ta kategoria ratingu odnosi się do przedsiębiorstw, których zdolność do spłaty zobowiązań jest uzależniona od utrzymania się korzystnych warunków i składa się według skali Standard and Poor's z ocen CCC+, CCC i CCC-, CC.

- (86) Dlatego Komisja nie zgadza się z twierdzeniem Hiszpanii, że spełniono warunki określone w obwieszczeniu w sprawie gwarancji z 2008 r. Odnosząc te kryteria do przedmiotowej sprawy, Komisja uważa, że:
- w czasie, gdy przyznano środki 1, 2, 3 i 4, Valencia CF, Hercules CF i Elche CF znajdowały się w trudnej sytuacji finansowej (zob. motywy 70–82 powyżej);
  - jak wynika z motywów 7–9 powyżej, gwarancje obejmowały więcej niż 100 % zabezpieczonych kredytów;
  - zważywszy na trudną sytuację Valencia CF, Hercules CF i Elche CF, a w szczególności ich wysoki stosunek kapitału obcego do kapitału własnego czy ujemny stan kapitału własnego w czasie przyznania rozpatrywanych środków, nie można uznać rocznych opłat w wysokości 0,5–1 % pobieranych z tytułu przedmiotowych gwarancji za odzwierciedlające ryzyko związane z niemożnością spłaty gwarantowanych kredytów.
- (87) Na podstawie powyższych ustaleń Komisja uważa, że środki 1, 2, 3 i 4 nie spełniają warunków określonych w obwieszczeniu w sprawie gwarancji z 2008 r., a tym samym stwierdza, że beneficjenci tych środków nie uzyskaliby ich na takich samych warunkach na rynku, w związku z czym stanowią one dla nich nienależną korzyść.
- (88) W świetle powyższego Komisja uznaje, że środki 1, 2, 3 i 4 przyznane przez państwo w 2009, 2010 i 2011 r. przyniosły beneficjentom nienależną korzyść.

7.1.3. Zakłócenie konkurencji i wpływ na wymianę handlową pomiędzy państwami członkowskimi

- (89) Korzyść uzyskana przez zawodowy pierwszo- lub drugoligowy klub piłkarski może mieć wpływ na konkurencję i wymianę handlową między państwami członkowskimi. Zawodowe kluby piłkarskie z pierwszej lub drugiej ligi współzawodniczą ze sobą o obecność w europejskich pucharach – w Hiszpanii są to rozgrywki o Puchar Króla („Copa del Rey”) odbywające się z udziałem zespołów z La Liga i Segunda A oraz Segunda B, których zwycięzcy kwalifikują się do gry w Lidze Europy UEFA (chyba że zakwalifikują się do Ligi Mistrzów UEFA). W czasie, gdy przyznano rozpatrywane środki, klub Valencia CF rozgrywał mecze w międzynarodowych pucharach (w Lidze Europy UEFA w sezonach 2008–09 i 2009–10), Hercules CF właśnie zakwalifikował się do La Liga jako wicemistrz Segunda División, natomiast Elche CF grał w Segunda División (w sezonach 2013–14 grał w La Liga). Gdy przyznano środki 2 i 3, Hercules CF i Elche CF uczestniczyły także w Copa del Rey. Ponadto zawodowe kluby z pierwszej i drugiej ligi są również aktywne na rynku merchandisingu i praw do transmisji telewizyjnej. Prawa do transmisji, merchandising i sponsoring są źródłem przychodów, o które niektóre kluby konkurują z innymi klubami na rynku krajowym i międzynarodowym. Im więcej środków mają kluby na przyciągnięcie jak najlepszych piłkarzy, tym większe prawdopodobieństwo osiągnięcia przez nie sukcesu w zawodach sportowych, dzięki czemu mogą się spodziewać wyższych przychodów ze wspomnianej działalności. Dlatego Komisja jest zdania, że środki będące przedmiotem oceny zakłócają konkurencję lub grożą jej zakłóceniem i wpływają na wymianę handlową między państwami członkowskimi.

7.1.4. Wniosek dotyczący istnienia pomocy

- (90) Z powodów określonych powyżej Komisja uznaje, że środki 1, 2, 3 i 4 obejmowały pomoc państwa udzieloną Valencia CF (środki 1 i 4), Hercules CF (środek 2) i Elche CF (środek 3).

7.2. Określenie kwoty pomocy

- (91) Komisja określiła ogólne zasady dotyczące obliczania kwoty pomocy udzielonej w ramach gwarancji w obwieszczeniu w sprawie gwarancji z 2008 r.
- (92) Komisja zauważa, że przedmiotowe środki umożliwiły ich beneficjentom kontynuowanie działalności tak, że w przeciwieństwie do innych konkurentów znajdujących się w trudnej sytuacji finansowej beneficjenci ci nie musieli borykać się z negatywnymi konsekwencjami wynikającymi zwykle z wyników finansowych, które były ich udziałem.
- (93) Zgodnie z pkt 4.2 obwieszczenia w sprawie gwarancji z 2008 r. Komisja uznaje, że w przypadku każdej gwarancji kwota pomocy jest równa kwocie elementu stanowiącego subwencję, tj. kwocie wynikającej z różnicy między stopą procentową kredytu rzeczywiście zastosowaną dzięki gwarancji państwowej powiększonej o opłatę z tytułu gwarancji a stopą procentową, która zostałaby zastosowana w odniesieniu do danego kredytu bez gwarancji państwowych. Komisja zwraca uwagę, że ze względu na ograniczoną liczbę podobnych transakcji

możliwych do zaobserwowania na rynku ten wskaźnik odniesienia nie zapewni miarodajnego porównania. Dlatego Komisja stosuje odpowiednią stopę referencyjną⁽²⁶⁾, która wynosi 1 000 punktów bazowych w związku trudnościami trzech omawianych klubów piłkarskich oraz bardzo niską wartością zabezpieczeń kredytu plus od 124 do 149 punktów bazowych z tytułu stóp bazowych obowiązujących w Hiszpanii w czasie, gdy przyznano środki pomocy. Rzeczywiście każdy kredyt był zabezpieczony zastawem na nabytych akcjach klubów. Kluby znajdowały się jednak w trudnej sytuacji, tj. prowadziły działalność przynoszącą straty, a ponadto zabrakło wiarygodnego planu przywrócenia rentowności, z którego wynikałoby, że prowadzona działalność będzie przynosić akcjonariuszom zyski zamiast strat. Dlatego straty klubów zawierały się w cenie akcji tych klubów, w związku z czym wartość tych akcji jako zabezpieczenia kredytu była bliska zeru. Z obliczeń Komisji wynika, że kwota pomocy w ramach środków będących przedmiotem oceny wyniosłaby 20,381 mln EUR w przypadku Valencia CF (19,193 mln EUR – środek 1 plus 1,188 mln EUR – środek 4), 6,143 mln EUR w przypadku Hercules CF oraz 3,688 mln EUR w przypadku Elche CF. Obliczenia Komisji są następujące:

- a) w odniesieniu do środka 1: zastosowaną stopę procentową 6,5 % odejmuje się od mającej zastosowanie rynkowej stopy procentowej 11,45 %, tj. 1 000 punktów bazowych dla Valencia CF plus 145 punktów bazowych z tytułu stopy bazowej dla Hiszpanii w listopadzie 2009 r.⁽²⁷⁾. Wynik zostaje przemnożony przez kwotę pożyczki w wysokości 75 mln EUR i przez rzeczywisty czas trwania kredytu, który wynosi 5,17 lat. Końcowy wynik równa się 19,193 mln EUR;
  - b) w odniesieniu do środka 2: zastosowaną stopę procentową 4,41 % odejmuje się od mającej zastosowanie rynkowej stopy procentowej 11,24 %, tj. 1 000 punktów bazowych dla Hercules CF plus 124 punktów bazowych z tytułu stopy bazowej dla Hiszpanii w lipcu 2010 r.⁽²⁸⁾. Wynik zostaje przemnożony przez kwotę pożyczki w wysokości 18 mln EUR i przez czas trwania kredytu, który wynosi 5 lat. Końcowy wynik równa się 6,143 mln EUR;
  - c) w odniesieniu do środka 3: zastosowaną stopę procentową 6,22 % odejmuje się od mającej zastosowanie rynkowej stopy procentowej 11,49 %, tj. 1 000 punktów bazowych dla Elche CF plus 149 punktów bazowych z tytułu stopy bazowej dla Hiszpanii w lutym 2011 r.⁽²⁸⁾. Wynik zostaje przemnożony przez kwotę pożyczki w wysokości 14 mln EUR i przez czas trwania kredytu, który wynosi 5 lat. Końcowy wynik równa się 3,688 mln EUR;
  - d) w odniesieniu do środka 4: zastosowaną stopę procentową 6,5 % odejmuje się od mającej zastosowanie rynkowej stopy procentowej 11,45 %, tj. 1 000 punktów bazowych dla Valencia CF plus 145 punktów bazowych z tytułu stopy bazowej dla Hiszpanii w listopadzie 2010 r.⁽²⁸⁾. Wynik zostaje przemnożony przez kwotę pożyczki w wysokości 6 mln EUR i przez pozostały czas trwania kredytu, który wynosi 4 lata. Końcowy wynik równa się 1,188 mln EUR.
- (94) Z powyższych obliczeń wynika, że całkowita wartość elementu pomocy w ramach środków 1, 2, 3 i 4 wynosi 30,212 mln EUR.
- (95) W tym kontekście Fundacion Valencia utrzymuje, że w przypadku uznania, że przedmiotowa gwarancja obejmuje element pomocy państwa, Komisja powinna uwzględnić w swojej ocenie powyższe okresy zawieszenia lub nieważności gwarancji, które były wynikiem wszczęcia różnych postępowań sądowych w Hiszpanii (zob. motyw 46 lit. h)). Komisja nie może przyjąć tego argumentu, ponieważ przed sprzedażą akcji Valencia CF nie doszło do nieodwracalnego unieważnienia gwarancji i następującej po tym spłaty zabezpieczonego kredytu, a zatem korzyść przyznana poprzez gwarancję utrzymywała się przez cały okres między udzieleniem gwarancji a jej unieważnieniem w następstwie sprzedaży akcji Valencia CF.

7.3. Zgodność pomocy z prawem

- (96) Artykuł 108 ust. 3 TFUE stanowi, że państwo członkowskie nie może wprowadzać w życie środka pomocy, dopóki Komisja nie przyjmie decyzji zatwierdzającej ten środek. Komisja zauważa zatem, że wskazane środki zostały przyznane z naruszeniem obowiązku zgłoszenia i klauzuli zawieszającej ustanowionych w art. 108 ust. 3 TFUE. Komisja uważa więc, że środki 1, 2, 3 i 4 kwalifikują się jako niezgodna z prawem pomoc państwa.

⁽²⁶⁾ Komunikat Komisji w sprawie zmiany metody ustalania stóp referencyjnych i dyskontowych (Dz.U. C 14 z 19.1.2008, s. 6).

⁽²⁷⁾ Zob. http://ec.europa.eu/competition/state_aid/legislation/base_rates_eu27_en.pdf.

⁽²⁸⁾ Zob. przypis 27.

7.4. Zgodność pomocy z rynkiem wewnętrznym

- (97) Komisja ma obowiązek ocenić, czy można uznać przedmiotowe środki pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym. Zgodnie z orzecznictwem unijnych sądów to zadaniem państwa członkowskiego jest przedstawienie możliwych podstaw zgodności z rynkiem wewnętrznym i wykazanie, że spełnione są przesłanki do uznania takiej zgodności. ⁽²⁹⁾
- (98) Komisja zauważa, że Hiszpania (ani żadna zainteresowana strona) nie przedłożyła uwag dotyczących zgodności środków 2, 3 i 4 z rynkiem wewnętrznym na podstawie art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE ani na żadnej innej podstawie.
- (99) Valencia CF twierdzi ponadto, że środek 1 byłby zgodny z postanowieniami Tymczasowych wspólnotowych ram prawnych w zakresie pomocy państwa ułatwiających dostęp do finansowania w dobie kryzysu finansowego i gospodarczego z 2009 r. ⁽³⁰⁾ („ramy tymczasowe z 2009 r.”), które zostały uchwalone w celu rozwiązania problemów wynikających z kryzysu finansowo-gospodarczego, który rozpoczął się w październiku 2008 r. Komisja zauważa jednak, że trudna sytuacja Valencia CF rozpoczęła się przed kryzysem finansowym, jeszcze w roku obrotowym kończącym się w czerwcu 2007 r. (zob. tabela 1 powyżej), natomiast ramy tymczasowe z 2009 r. zostały przyjęte w celu rozwiązania problemów powstałych w kontekście wspomnianego kryzysu. Rzeczywiście, zgodnie z pkt 4.3.2 ppkt (i) ram tymczasowych, „pomocy udziela się przedsiębiorstwom, które nie były zagrożone dnia 1 lipca 2008 r.; pomoc może zostać udzielona przedsiębiorstwom, które nie były zagrożone w tym czasie, ale które później znalazły się w takiej sytuacji w wyniku światowego kryzysu finansowego i gospodarczego”. Ponieważ Valencia CF znajdowała się w trudnej sytuacji już od czerwca 2007 r., Komisja uznaje, że ramy tymczasowe z 2009 r. nie mają zastosowania w odniesieniu do środków przyznanych Valencia CF.
- (100) Komisja oceni, czy środki pomocy można uznać za zgodne w rynkiem wewnętrznym na podstawie art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE, który dopuszcza pomoc przeznaczoną na ułatwienie rozwoju niektórych działań gospodarczych, o ile nie zmienia ona warunków wymiany handlowej w zakresie sprzecznym ze wspólnym interesem.
- (101) W swej interpretacji pojęcia „rozwój działań gospodarczych” w sektorze sportu Komisja należycie uwzględni art. 165 ust. 1 TFUE oraz art. 165 ust. 2 ostatnie tiret TFUE, w których uznano znaczenie wspierania przez Unię europejskich przedsięwzięć w zakresie sportu, uwzględniając jego szczególny charakter, jego struktury oparte na zasadzie dobrowolności oraz uwzględniając jego funkcję społeczną i edukacyjną.
- (102) W swoich uwagach przedłożonych w trakcie formalnego postępowania wyjaśniającego LFP argumentuje, że działalność sportowa prowadzona przez zawodowe kluby sportowe ma bezsprzecznie charakter usług publicznych, a co za tym idzie, w myśl art. 106 ust. 2 TFUE, stosowanie zasad dotyczących konkurencji w odniesieniu do tych klubów nie może stwarzać „prawnej lub faktycznej” przeszkody w wykonywaniu poszczególnych zadań im powierzonych. Komisja zauważa, że przedmiotowe środki wspierały profesjonalną działalność sportową, a nie sport amatorski. Świadczenie usług zawodowych klubów piłkarskich odbywa się dzięki siłom rynkowym, a zatem nie ma potrzeby, by państwo przypisywało świadczeniu tych usług zobowiązania z tytułu usług publicznych. Jednocześnie Komisja stwierdza, że nie wykazano, by usługi Valencia CF zostały powierzone klubowi przez władze hiszpańskie w sposób zgodny z art. 106 ust. 2 TFUE, tj. w drodze aktu wyraźnie określającego usługę publiczną, okres jej świadczenia oraz wynagrodzenie z tego tytułu wraz z jego wyliczeniem. W związku z powyższym Komisja nie zgadza się ze stwierdzeniem, że przedmiotowe środki na rzecz Valencia CF są zgodne z rynkiem wewnętrznym na podstawie art. 106 ust. 2 TFUE.
- (103) Na potrzeby swojej oceny środków pomocy na podstawie art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE Komisja wydała szereg rozporządzeń, ram prawnych, wytycznych i komunikatów dotyczących form pomocy i celów horyzontalnych lub sektorowych, na które pomoc może być udzielana.
- (104) Z racji charakteru przedmiotowych środków i faktu, że w czasie przyznania środków omawiane kluby piłkarskie znajdowały się w trudnej sytuacji finansowej i że pomoc została udzielona w celu zaradzenia tym problemom, Komisja oceni, czy mogą mieć zastosowanie wytyczne dotyczące restrukturyzacji z 2004 r., ponieważ wytyczne te obowiązywały w czasie przyznania rozpatrywanych środków pomocy (w 2009, 2010 i 2011 r.), a trzy omawiane tu kluby kwalifikują się jako przedsiębiorstwa znajdujące się w trudnej sytuacji w rozumieniu tych wytycznych. W tym zakresie Hiszpania utrzymuje, że gdyby Komisja uznała, iż środki 1 i 4 wiążą się z pomocą państwa, pomoc ta byłaby zgodna z rynkiem wewnętrznym na mocy art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE, w szczególności jako pomoc restrukturyzacyjna na mocy wytycznych dotyczących restrukturyzacji z 2004 r.

⁽²⁹⁾ Sprawa C-364/90 Włochy przeciwko Komisji, pkt 20.

⁽³⁰⁾ Dz.U. C 83 z 7.4.2009, s. 1.

- (105) Jak zostanie wyjaśnione poniżej, Komisja stwierdza, że rozpatrywanych środków pomocy nie można uznać za pomoc zgodną z rynkiem wewnętrznym w świetle wytycznych dotyczących restrukturyzacji z 2004 r., ponieważ nie są spełnione warunki i zasady udzielania tej pomocy.

7.4.1. Przywrócenie długoterminowej rentowności

- (106) Zgodnie z pkt 34 wytycznych dotyczących restrukturyzacji z 2004 r. przyznanie pomocy na restrukturyzację musi być uwarunkowane wdrożeniem planu restrukturyzacji, który musi zostać zatwierdzony przez Komisję we wszystkich przypadkach pomocy indywidualnej. W pkt 35 wyjaśniono, że plan restrukturyzacji, którego okres trwania musi być możliwie najkrótszy, musi przywrócić długoterminową rentowność przedsiębiorstwa w rozsądnych ramach czasowych i na podstawie realistycznych założeń co do przyszłych warunków działania.
- (107) Zgodnie z pkt 36 wytycznych dotyczących restrukturyzacji z 2004 r. w planie należy opisać okoliczności, które doprowadziły do trudnej sytuacji przedsiębiorstwa, i wziąć pod uwagę aktualny stan i przewidywania rynkowe, podając scenariusz optymistyczny, pesymistyczny i podstawowy.
- (108) Plan musi przewidywać taką zmianę sytuacji, która po zakończeniu restrukturyzacji przedsiębiorstwa pozwoli mu pokryć wszystkie koszty wraz z amortyzacją i opłatami finansowymi. Oczekiwany zwrot z kapitału musi być wystarczający, aby pozwolić przedsiębiorstwu, które poddano restrukturyzacji, by stało się konkurencyjne na rynku na podstawie własnych osiągnięć (pkt 37).
- (109) W toku formalnego postępowania wyjaśniającego Hiszpania twierdziła, że podstawą decyzji dotyczącej przyznania środka 1 Fundacion Valencia był plan przywrócenia rentowności z maja 2009 r.
- (110) Komisja zauważa, że w planie przywrócenia rentowności nie przedstawiono scenariuszy optymistycznego, pesymistycznego i podstawowego ani analizy ryzyk, które mogłyby wpłynąć na restrukturyzację Valencia CF, na przykład wpływu zajęcia przez klub różnych miejsc w końcowej klasyfikacji mistrzostw, zmian cen na rynkach nieruchomości, sponsoringu lub nadawczym, potencjalnego ryzyka wynikającego z braku możliwości zakupu przez kibiców biletów sezonowych lub na pojedyncze mecze, ryzyka związanego z kontuzjami piłkarzy, zmian na rynku transferów itp.
- (111) Ponadto wyniki finansowe prognozowane w planie przywrócenia rentowności kształtowały się poniżej poziomu, który można byłoby uznać za wystarczający do przywrócenia Valencia CF długoterminowej rentowności. Rzeczywiście, jak wynika z tabeli 6 powyżej, plan przywrócenia rentowności z 2009 r. przewidywał straty operacyjne do roku obrotowego kończącego się w czerwcu 2013 r., czyli przez cztery lata od przyznania gwarancji państwowej z 2009 r. Ponadto prognozy zysków operacyjnych na lata obrotowe kończące się w czerwcu 2014 r. oraz w czerwcu 2015 r. przewidywały bardzo niskie marże operacyjne – odpowiednio 1 i 4 %. Wreszcie, jeżeli chodzi o prognozowany zysk netto przed opodatkowaniem klubu do roku obrotowego kończącego się w czerwcu 2015 r., sytuacja przedstawia się podobnie jak w przypadku wyżej opisanych wyników operacyjnych, przy czym znacząco wysokie wyniki na poziomie 50,5 mln EUR w roku kończącym się w czerwcu 2011 r. i 154,8 mln EUR w czerwcu 2012 r. nie są reprezentatywne dla wyników finansowych klubu, lecz stanowią wyniki nadzwyczajne uzyskane dzięki sprzedaży działek.
- (112) W świetle powyższych ustaleń, jeżeli chodzi o przywrócenie rentowności, Komisja stwierdza, że nie określono należycie wpływu poszczególnych środków i nie przewidziano osiągnięcia odpowiednich poziomów rentowności w różnych scenariuszach. W związku z tym Komisja uznaje, że plan przywrócenia rentowności, nawet gdyby został uznany za rzeczywisty plan restrukturyzacji w rozumieniu wytycznych dotyczących restrukturyzacji z 2004 r., był niekompletny, ponieważ nie przewidywał przywrócenia Valencia CF długoterminowej rentowności w rozsądnych ramach czasowych.
- (113) Jeżeli chodzi o Hercules CF i Elche CF, Komisja odnotowuje, że w odniesieniu do tych dwóch klubów nie przedstawiono żadnego planu przywrócenia rentowności, a zatem również w ich przypadku pkt 34 wytycznych dotyczących restrukturyzacji z 2004 r. nie jest spełniony.

7.4.2. Unikanie nadmiernego zakłócenia konkurencji (środki wyrównawcze)

- (114) Zgodnie z pkt 38 wytycznych dotyczących restrukturyzacji z 2004 r. konieczne jest wprowadzenie środków wyrównawczych, aby zapewnić ograniczenie do minimum negatywnych skutków dla warunków wymiany handlowej. Środki te mogą polegać na zbyciu aktywów, ograniczeniu zdolności produkcyjnych lub udziału w rynku oraz ograniczeniu barier wejścia na dane rynki (pkt 39).

- (115) W tym zakresie, do celów oceny środków wyrównawczych sprzedaż aktywów używanych w ramach działalności przynoszącej stratę, która tak czy inaczej byłaby konieczna, żeby przywrócić rentowność, nie będzie uznawana za obniżenie zdolności produkcyjnych lub udziału w rynku (pkt 40).
- (116) Hiszpania proponuje jako środki wyrównawcze w odniesieniu do Valencia CF sprzedaż najcenniejszych zawodników klubu (zob. motyw 41 powyżej). Komisja zauważa jednak, że sprzedani zawodnicy byli wykorzystywani w ramach działalności przynoszącej stratę, którą był udział w zawodach piłkarskich, a zatem sprzedaży tej nie można uznać za obniżenie zdolności lub ograniczenie wyników rentownych obszarów działalności Valencia. Komisja odnotowuje ponadto, że sprzedaż wyżej wspomnianych piłkarzy była raczej konieczna jako działanie restrukturyzacyjne mające zapewnić rentowność Valencia CF, o czym świadczy także plan przywrócenia rentowności klubu z 2009 r. Powyższe transakcje sprzedaży były wręcz niezbędne do uzdrowienia sytuacji klubu, ponieważ zwiększały jego przychody i ograniczały wysokie koszty drogich zawodników. Nawet jeżeli ostatecznie rozpatrywane transakcje przyniosły korzyść dowolnemu konkurentowi, ich pierwotnym celem była naprawa sytuacji finansowej Valencia CF. Dlatego nie można ich uznać za przynoszące jakąkolwiek korzyść konkurentom Valencia CF.
- (117) W tym kontekście Komisja uznaje środki wyrównawcze zaproponowane przez Hiszpanię za niewystarczające w świetle wytycznych dotyczących restrukturyzacji z 2004 r. do zapewnienia minimalizacji negatywnych skutków dla warunków wymiany handlowej wynikłych z przyznania pomocy Valencia CF.
- (118) Jeżeli chodzi o Hercules CF i Elche CF, Komisja odnotowuje, że w odniesieniu do tych dwóch klubów nie przedstawiono żadnych środków wyrównawczych, a zatem również w ich przypadku pkt 38 wytycznych dotyczących restrukturyzacji z 2004 r. nie jest spełniony.

7.4.3. Ograniczenie pomocy do niezbędnego minimum – wkład własny

- (119) Zgodnie z pkt 43 wytycznych dotyczących restrukturyzacji z 2004 r., aby ograniczyć kwotę pomocy do ścisłego minimum umożliwiającego sfinansowanie kosztów restrukturyzacji, niezbędny jest znaczący wkład w restrukturyzację pochodzący ze środków własnych beneficjenta. Wkład ten może pochodzić ze sprzedaży aktywów, które nie są niezbędne do dalszego istnienia przedsiębiorstwa, lub z zewnętrznych źródeł finansowania na warunkach rynkowych.
- (120) Wkład własny musi być rzeczywisty, tzn. faktyczny, i nie może obejmować przyszłych zysków, takich jak przepływy środków pieniężnych (pkt 43 wytycznych dotyczących restrukturyzacji z 2004 r.). Wkład własny z założenia nie może obejmować żadnej dodatkowej pomocy państwa. W przypadku tak dużych przedsiębiorstw jak Valencia CF ⁽³¹⁾ Komisja uznaje z reguły za odpowiedni wkład wynoszący co najmniej 50 % kosztów restrukturyzacji. W wyjątkowych okolicznościach i w przypadkach szczególnych trudności Komisja może jednak zezwolić na niższy wkład (pkt 44 wytycznych dotyczących restrukturyzacji z 2004 r.).
- (121) W związku z całkowitą kwotą podwyższenia kapitału Valencia CF w 2009 r. w wysokości 92,4 mln EUR, którą można uznać za koszt restrukturyzacji klubu, Hiszpania proponuje, by uznać za wkład własny prywatne udziały we wspomnianym podwyższeniu kapitału klubu, których wartość sięgnęła 18,8 mln EUR. Komisja zwraca jednak uwagę, że wartość wspomnianych udziałów prywatnych stanowiła 20 % łącznych kosztów restrukturyzacji. W związku z tym Komisja uważa, że udział inwestorów prywatnych w podwyższeniu kapitału Valencia CF w 2009 r. nie jest dostatecznym wkładem własnym.
- (122) Jeżeli chodzi o Hercules CF i Elche CF, Komisja zwraca uwagę, że środki 2 i 3 stanowiły 100 % źródeł finansowania zastrzyków kapitałowych, których beneficjentami były te kluby, a zatem inwestorzy prywatni nie uczestniczyli w finansowaniu tych środków.
- (123) Komisja zatem uznaje, że nie zostały spełnione wymogi określone w pkt 43 wytycznych dotyczących restrukturyzacji z 2004 r.

⁽³¹⁾ Zgodnie z zaleceniem Komisji z dnia 6 maja 2003 r. dotyczącym definicji mikroprzedsiębiorstw, małych i średnich przedsiębiorstw (Dz.U. L 124 z 20.5.2003, s. 36) na kategorię przedsiębiorstw mikro, małych i średnich (MŚP) składają się przedsiębiorstwa, które zatrudniają mniej niż 250 osób i których obroty roczne nie przekraczają 50 mln EUR lub których roczna suma bilansowa nie przekracza 43 mln EUR. Ponadto do określenia liczby pracowników i kwot finansowych wykorzystuje się dane odnoszące się do ostatniego zatwierzonego okresu obrotowego oraz obliczane w skali rocznej. W przedmiotowej sprawie w ostatnich zatwierdzonych okresach obrotowych przed przyznaniem środków 1 i 2 Valencia CF odnotował roczne obroty w wysokości 99,4 mln EUR w roku obrotowym kończącym się w czerwcu 2008 r. i 82,4 mln EUR w roku obrotowym kończącym się w czerwcu 2009 r. Valencia CF przekroczył zatem jeden z progów, na podstawie których przedsiębiorstwo jest uznawane za MŚP.

7.4.4. Zasada „pierwszy i ostatni raz”

- (124) Wreszcie pomoc musi być zgodna z pkt 72 wytycznych dotyczących restrukturyzacji z 2004 r., w którym przewidziano, że przedsiębiorstwo, które otrzymało pomoc na ratowanie i pomoc restrukturyzacyjną w okresie ostatnich dziesięciu lat, nie kwalifikuje się do takiej pomocy (zasada „pierwszy i ostatni raz”). Jeżeli chodzi o klub Valencia CF, który skorzystał ze środków 1 i 4, Hiszpania twierdzi, że środek 4 stanowi jedynie podwyższenie kwoty istniejącej gwarancji o 6 mln EUR, czego nie można uznać za udzielenie nowej gwarancji, a tym samym nowej pomocy państwa Valencia CF. Komisja zauważa jednak, że wspomniane podwyższenie istniejącej gwarancji państwowej w 2010 r. nie było przewidziane ani zaprogramowane od początku, gdy udzielano gwarancji państwowej z 2009 r., lecz miało charakter doraźny, ponieważ zostało przyznane w celu pokrycia niespodziewanego braku spłaty odsetek z tytułu gwarantowanego kredytu w terminie 26 sierpnia 2010 r. (zob. motyw 10 powyżej). Komisja uważa zatem, że środek 4 jest nową gwarancją państwową na rzecz Valencia CF i stanowi odrębny środek od środka 1. Ponieważ Valencia CF skorzystała z pomocy na restrukturyzację dwukrotnie w okresie 10 lat, tj. w 2009 i 2010 r., uzyskując gwarancję państwową w 2009 r. i podwyższenie uprzednio udzielonej gwarancji (2009 r.) w 2010 r., Komisja uznaje, że w przypadku środka 4 przyznanego Valencia CF doszło do naruszenia zasady „pierwszy i ostatni raz”.

7.5. Wniosek

- (125) W związku z powyższym Komisja stwierdza, że udzielona Valencia CF gwarancja państwowa z 2009 r. oraz jej podwyższenie w 2010 r., gwarancja państwowa na rzecz Hercules CF z 2011 r. oraz gwarancja państwowa na rzecz Elche CF z 2011 r. zostały przyznane z naruszeniem art. 108 ust. 3 TFUE. Komisja uważa ponadto, że przedmiotowe środki nie spełniają warunków określonych w wytycznych dotyczących restrukturyzacji z 2004 r. Komisja uznaje zatem pomoc za niezgodną z rynkiem wewnętrznym.

7.6. Zwrot

- (126) Zgodnie z TFUE i utrwalonym orzecznictwem Trybunału, w przypadku stwierdzenia niezgodności pomocy państwa z rynkiem wewnętrznym, Komisja jest uprawniona do podjęcia decyzji zobowiązującej zainteresowane państwo członkowskie do zniesienia pomocy lub zmiany jej formy.⁽³²⁾ Z utrwalonego orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości wynika również, że nałożony na państwo członkowskie decyzją Komisji obowiązek zniesienia pomocy niezgodnej z rynkiem wewnętrznym ma na celu przywrócenie wcześniejszego stanu.⁽³³⁾ W tym kontekście Trybunał ustalił, że cel ten uznaje się za osiągnięty, jeżeli beneficjent pomocy przyznanej w sposób niezgodny z prawem dokonał jej zwrotu i utracił korzyść posiadaną względem konkurentów rynkowych, a ponadto została przywrócona sytuacja sprzed wypłaty pomocy⁽³⁴⁾.
- (127) Analogicznie do orzecznictwa Trybunału art. 16 ust. 1 rozporządzenia Rady (UE) 2015/1589⁽³⁵⁾ stanowi, co następuje: „W przypadku gdy podjęte zostały decyzje negatywne w sprawach pomocy przyznanej bezprawnie, Komisja podejmuje decyzję, że zainteresowane państwo członkowskie podejmie wszelkie konieczne środki w celu windykacji pomocy od beneficjenta [...]”.
- (128) Ponieważ przedmiotowe środki nie zostały zgłoszone Komisji, co stanowi naruszenie art. 108 TFUE, i w rezultacie stanowią pomoc niezgodną z prawem i z rynkiem wewnętrznym, należy je odzyskać w celu przywrócenia sytuacji rynkowej sprzed ich przyznania. Kwota pomocy do odzyskania obejmuje okres od dnia odniesienia korzyści przez beneficjenta, to jest począwszy od dnia, w którym pomoc została przekazana do jego dyspozycji, do dnia jej faktycznego odzyskania, i musi być powiększona o kwotę odsetek naliczanych do dnia jej faktycznego odzyskania.
- (129) Komisja zauważa, że Valencia CF stwierdziła (zob. motyw 41 lit. b) powyżej), iż skoro prawo własności do Valencia CF zostało przeniesione w ramach otwartego i konkurencyjnego postępowania przetargowego, element pomocy (o ile w ogóle występuje) znalazłby swoje odzwierciedlenie w cenie rynkowej i zostałyby uwzględniony w cenie zakupu, a zatem to zbywca akcji zachowuje korzyść wynikającą z pomocy. Według Valencia CF, w świetle powyższej okoliczności, kwotę pomocy udzielonej w ramach gwarancji państwowej należałoby odzyskać od zbywcy, czyli Fundacion Valencia.
- (130) Jak wyjaśniono w motywach (47)–(48) powyżej, Komisja uznaje, że skoro ostatecznie to klub był beneficjentem środków 1 i 4, sprzedaż w 2014 r. oznaczała, że pomoc trafiła również do nowego właściciela Valencia CF.

⁽³²⁾ Zob. sprawa C-70/72 Komisja przeciwko Niemcom, Rec. 1973, s. 813, pkt 13.

⁽³³⁾ Zob. sprawy połączone C-278/92, C-279/92 oraz C-280/92 Hiszpania przeciwko Komisji, Rec. 1994, s. I-4103, pkt 75.

⁽³⁴⁾ Zob. sprawa C-75/97 Belgia przeciwko Komisji, Rec. 1999, s. I-030671, pkt 64–65.

⁽³⁵⁾ Rozporządzenie Rady (UE) 2015/1589 z dnia 13 lipca 2015 r. ustanawiające szczegółowe zasady stosowania art. 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz.U. L 248 z 24.9.2015, s. 9).

- (131) Komisja odnotowuje, że Elche CF i Hercules CF są obecnie często obejmowane zbiorowym postępowaniem upadłościowym (zob. motywy 18 i 20 powyżej). Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem niewypłacalność beneficjenta lub wszczęcie wobec niego postępowania upadłościowego nie wpływa na ciężący na nim obowiązek zwrotu pomocy niezgodnej z prawem i ze wspólnym rynkiem ⁽³⁶⁾.

8. WNIOSEK

- (132) Komisja uznaje, że Hiszpania wdrożyła niezgodną z prawem pomoc w łącznej kwocie 30,212 mln EUR z naruszeniem art. 108 ust. 3 TFUE, w formie:
- gwarancji państwowej z 2009 r. udzielonej przez IVF na zakup akcji Valencia CF;
  - gwarancji państwowej z 2010 r. udzielonej przez IVF na zakup akcji Hercules CF;
  - gwarancji państwowej z 2011 r. udzielonej przez IVF na zakup akcji Elche CF;
  - podwyższenia w 2010 r. gwarancji państwowej z 2009 r. udzielonej przez IVF w celu pokrycia zwiększenia kwoty istniejącego kredytu udzielonego w 2009 r. na zakup akcji Valencia CF.
- (133) Komisja uznaje, że Hiszpania nie przyznała nowej pomocy poprzez wypłatę w 2013 r. 4,9 mln EUR z tytułu gwarancji państwowych udzielonych Valencia CF przez IVF.
- (134) Wyżej wymieniona pomoc jest niezgodna z rynkiem wewnętrznym, ponieważ nie można jej zaakceptować jako pomocy na restrukturyzację lub innego rodzaju pomocy.
- (135) Kwoty podlegające odzyskaniu wynoszą 20,381 mln EUR od Valencia CF, 6,143 mln EUR od Hercules CF oraz 3,688 mln EUR od Elche CF.

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Następujące środki stanowią pomoc państwa udzieloną przez Hiszpanię niezgodnie z prawem z naruszeniem art. 108 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej i są niezgodne z rynkiem wewnętrznym.

Środek 1

Gwarancja państwowa udzielona przez IVF w dniu 5 listopada 2009 r. na zabezpieczenie kredytu bankowego udzielonego Fundación Valencia na zakup akcji Valencia CF, w związku z podwyższeniem kapitału przez Valencia CF, na kwotę 19,193 mln EUR.

Środek 2

Gwarancja państwowa udzielona przez IVF w dniu 26 lipca 2010 r. na zabezpieczenie kredytu bankowego udzielonego Fundación Hercules na zakup akcji Hercules CF, w związku z podwyższeniem kapitału przez Hercules CF, na kwotę 6,143 mln EUR.

Środek 3

Gwarancja państwowa udzielona przez IVF w dniu 17 lutego 2011 r. na zabezpieczenie dwóch kredytów bankowych udzielonych Fundación Elche na zakup akcji Elche CF, w związku z podwyższeniem kapitału przez Elche CF, na kwotę 3,688 mln EUR.

Środek 4

Podwyższenie udzielone przez IVF w dniu 10 listopada 2010 r. Fundación Valencia, w kwocie 1,188 mln EUR na uregulowanie spłaty zaległej kwoty głównej, odsetek i kosztów kredytu gwarantowanego środkiem 1.

⁽³⁶⁾ Sprawa C-42-93, Hiszpania przeciwko Komisji („Merco”), Rec. 1994, s. I-4175.

Artykuł 2

1. Hiszpania odzyskuje pomoc niezgodną z rynkiem wewnętrznym, o której mowa w art. 1, od Valencia CF w przypadku środków 1 i 4, od Hercules CF w przypadku środka 2 oraz od Elche CF w przypadku środka 3.
2. Do kwot podlegających zwrotowi dolicza się odsetki za cały okres, poczynwszy od dnia, w którym pomoc została przekazana do dyspozycji beneficjentów, do dnia jej faktycznego odzyskania.
3. Odsetki nalicza się zgodnie z przepisami rozdziału V rozporządzenia Komisji (WE) nr 794/2004 ⁽³⁷⁾ i rozporządzenia Komisji (WE) nr 271/2008 ⁽³⁸⁾ zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 794/2004.
4. Hiszpania anuluje wszystkie dotychczas niezrealizowane wypłaty pomocy, o której mowa w art. 1, ze skutkiem od daty przyjęcia niniejszej decyzji.

Artykuł 3

1. Odzyskanie pomocy, o której mowa w art. 1, odbywa się w sposób bezzwłoczny i skuteczny.
2. Hiszpania zapewnia wykonanie niniejszej decyzji w terminie czterech miesięcy od daty jej notyfikacji.

Artykuł 4

1. W terminie dwóch miesięcy od daty notyfikacji niniejszej decyzji Hiszpania przekazuje następujące informacje:
  - a) łączną kwotę (kwota główna i odsetki) do odzyskania od każdego beneficjenta;
  - b) szczegółowy opis środków już podjętych oraz środków planowanych w celu wykonania niniejszej decyzji;
  - c) dokumenty potwierdzające, że beneficjentom nakazano zwrot pomocy.
2. Do momentu całkowitego odzyskania pomocy, o której mowa w art. 1, Hiszpania na bieżąco informuje Komisję o kolejnych środkach podejmowanych na szczeblu krajowym w celu wykonania niniejszej decyzji. Na wniosek Komisji Hiszpania bezzwłocznie przedstawia informacje o środkach już podjętych oraz środkach planowanych w celu wykonania niniejszej decyzji. Hiszpania dostarcza również szczegółowe informacje o kwocie pomocy oraz odsetek już odzyskanych od beneficjentów.

Artykuł 5

Niniejsza decyzja skierowana jest do Królestwa Hiszpanii.

Sporządzono w Brukseli dnia 4 lipca 2016 r.

W imieniu Komisji
Margrethe VESTAGER
Członek Komisji

⁽³⁷⁾ Rozporządzenie Komisji (WE) nr 794/2004 z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 659/1999 ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania art. 93 Traktatu WE (Dz.U. L 140 z 30.4.2004, s. 1).

⁽³⁸⁾ Rozporządzenie Komisji (WE) nr 271/2008 z dnia 30 stycznia 2008 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 794/2004 w sprawie wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 659/1999 ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania art. 93 Traktatu WE (Dz.U. L 82 z 25.3.2008, s. 1).